

Översiktsplan för Alingsås kommun

Antagandehandling, den xx-xx-2018, § x

Innehåll

UTSTÄLLNINGSLÅTANDE – FÖRSLAG TILL NY ÖVERSIKTSPLAN FÖR ALINGSÅS KOMMUN	4
LÄNSSTYRELSENS YTTRANDE I SIN HELHET, MED KOMMENTARER	6
ÖVRIGA YTTRANDEN I SAMMANFATTNING, MED KOMMENTARER	17
Svenska kraftnät	17
Trafikverket	17
Statens geotekniska institut.....	19
Skogsstyrelsen	19
Västra Götalandsregionen.....	19
Naturvårdsverket	22
Alingsås Energi Nät AB	22
Ale kommun.....	23
Räddningstjänsten.....	24
Alingsås Pensionärsförening PRO	26
Liberalerna.....	30
Business Region Göteborg AB.....	32
YTTRANDEN ÖVER ORTSSTUDIER	34
ALINGSÅS, STADEN.....	34
Nolhaga	34
Kommentar i den digitala översiktsplanen.....	34
Kommentar i den digitala översiktsplanen.....	35
Kommentar i den digitala översiktsplanen.....	35
Kommentar i den digitala översiktsplanen.....	35
Kommentar i den digitala översiktsplanen.....	35
Kommentar i den digitala översiktsplanen.....	36
Kommentar i den digitala översiktsplanen.....	36
FABS	36
Bolltorps industriområde	37
Norra Bolltorp.....	38
Bolltorp.....	38
Bälinge.....	42
Vardsjön.....	42
Laggarebacken	43
Tuvebo.....	43
Lövekulle.....	44
Kommentar i den digitala översiktsplanen.....	44
Lövekulle Stationsområde	44
Södra länken/Södra stadsskogsgatan.....	45
Liberalerna.....	46
Området A+/Lyckan.....	47
VÄSTRA BODARNA	47
Liberalerna.....	47
HEMSJÖ/INGARED.....	47
Ingareds ängar.....	47
Liberalerna.....	48
GRÄFSNÄS	48
Liberalerna.....	49
LÄNGARED.....	49
Liberalerna.....	49
SOLLEBRUNN.....	49

<i>Liberalerna</i>	51
MAGRA.....	52
<i>Liberalerna</i>	52
STORA MELLBY.....	53
<i>Liberalerna</i>	53
KOMMUNENS ÖVRIGA DELAR.....	53
<i>Närsbo</i>	53
<i>Stora Färgen</i>	54
<i>Simmenäs och Slinkebo</i>	54
<i>Simmenäs och Gräskärr</i>	55
<i>Kommentar i den digitala översiktsplanen</i>	56

Utställningsutlåtande – förslag till ny översiktsplan för Alingsås kommun

Enligt plan- och bygglagen ska alla kommuner ha en aktuell översiktsplan (ÖP) för markens och vattnets användande. Nu gällande översiktsplan för Alingsås kommun antogs 1998 och är i många avseenden inaktuell. Med anledning av detta beslutade samhällsbyggnadsnämnden i april 2011 att en ny översiktsplan ska upprättas.

Genomförande av utställning

Förslag till ny översiktsplan för Alingsås har efter samrådtiden ställts ut under två perioder. Vid första tillfället ställdes planen ut under tiden 7 februari – 5 april 2017.

Översiktsplanen återremitterades därefter av kommunstyrelsen 2017-05-29, § 97, med anledning av att hänsyn ej tagits till beslutad Flerårsstrategi med tillhörande Tillväxtprogram samt att kommunstyrelsens yttrande ej tagits i beaktande i förslaget.

Samhällsbyggnadskontoret har därefter reviderat översiktsplanen i enlighet med kommunstyrelsens yttrande som framförts i en 9-punktslista (KS 2017-04-03, § 64), samt enligt ny Flerårsstrategi 2018-2020 med tillhörande Tillväxtprogram 2018-2027.

Efter revideringen har förslag till ny översiktsplan för Alingsås på nytt varit utställt under tiden 23 maj – 19 augusti 2018. Under denna period genomfördes tre ”Öppet hus”, ett i norra kommundelen, ett i södra kommundelen och ett i staden, för utbyte av information och synpunkter. Översiktsplanen har även funnits tillgänglig på kommunens bibliotek, i receptionen till Samhällsbyggnadskontoret på Sveagatan 12, i kommunledningskontorets entré i Rådhuset samt digitalt via kommunens hemsida.

Inkomna yttranden

Drygt 40 yttranden med synpunkter har inkommit, varav den övervägande delen kommer från intresseföreningar, företag och privatpersoner. Övriga yttranden kommer från myndigheter, kommunala bolag, en grannkommun och ett politiskt parti. Inkomna yttranden har sammanställts genom detta utställningsutlåtande och de synpunkter som inkommit ligger till grund för revideringar i planförslaget.

I detta utlåtande föreslås ett antal smärre förändringar, tillägg och uppdateringar. Sammantaget har inkomna yttranden inte lett till någon omfattande bearbetning av planen, utan endast mindre revideringar. Den föreslagna huvudinriktningen föreslås ligga fast.

Förändringar i översiktsplanen efter utställning

Länsstyrelsen, vars yttrande är statens samlade uppfattning om översiktsplanen, välkomnar att kommunen tagit fram ett förslag till en ny översiktsplan.

Länsstyrelsen bedömer att planen ger god vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras, att berörda riksintressen kan tillgodoses samt att frågor som berör mark- och vattenområden angränsande till andra kommuner kan samordnas på ett lämpligt sätt.

Länsstyrelsen bedömer att översiktsplanen behöver kompletteras kring miljö kvalitetsnormer för vatten för att visa att översiktsplanen medverkar till att dessa följs enligt 5 kap. MB. I översiktsplanens miljökonsekvensbeskrivning har miljö kvalitetsnormerna för vatten i kommunen kompletterats med tydligare underlag och beskrivningar.

Länsstyrelsen bedömer även att översiktsplanen inte tillräckligt kan visa hur ett område för landsbygdsutveckling (LIS) i Långared är förenligt med 7 kap. 18 e § första stycket MB, och därför inte kan godkännas. Med anledning av detta har LIS-området vid Bruks udde i Långared återgått till tidigare status som ”fråga om exploatering utreds i detaljplan”.

Länsstyrelsen pekar i sitt yttrande på ett antal övriga områden där ändringar eller kompletteringar behöver göras. Dessa ändringar och kompletteringar har gjorts där det varit möjligt. Vissa rekommendationer är av sådan art att frågorna får beaktas vid framtagande av fördjupningar eller tillägg till översiktsplanen eller då översiktsplanen ska aktualiseras i nästa mandatperiod.

Övriga yttranden

Flera inkomna yttranden berör nya bebyggelseområden i, eller strax utanför Alingsås tätort, som inte finns med i tillväxtprogrammet. De pekas därför inte heller ut i översiktsplanen, för att fullfölja synkroniseringen mellan tillväxtprogram och översiktsplan enligt KS återremiss. För att bebyggelse ska kunna ske i områden kommer det att krävas detaljplan som eventuellt föregås av ett program, vilket i vissa fall kan tänkas ske utan särskild markering i översiktsplan. Planbesked behöver då sökas.

Ett flertal yttranden handlar om en vägsträckning strax sydväst om Bolltorp och det område som är utpekad som ”utbyggnad, huvudsakligen bostäder”. Frågor i yttranden tas upp gällande geoteknik, kulturmiljö, infrastruktur och naturvärden. För att bebyggelse ska kunna ske i området Bolltorp kommer det att krävas detaljplan som eventuellt föregås av ett planprogram, och i arbetet med att ta fram dessa utreds de frågor yttranden tar upp gällande geoteknik, kulturmiljö, infrastruktur och naturvärden.

Ett antal yttranden handlar om Sollebrunns utveckling och att orten bl a behöver mer verksamhetsmark och en översyn av de offentliga miljöerna. Även synpunkter gällande uppföljning av de visioner som fanns med i ÖP95 tas upp som bristfälliga. I översiktsplanen belyses det att det finns ett behov av att ta fram en fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för orten, där markanvändningen kan ses över och studeras mer i detalj utifrån ortens utvecklingsmöjligheter.

Kommentarer till yttranden

I detta utställningsutlåtande kommenteras synpunkter och invändningar. Inledningsvis kommenteras Länsstyrelsens granskningsyttrande som återges i sin helhet. Övriga yttranden refereras och kommenteras.

Yttrandena har ordnats så att de yttranden som gäller hela översiktsplanen refereras och kommenteras under rubriken ”Övriga yttranden i sammanfattning, med kommentarer”. Därefter refereras och kommenteras yttranden som rör ortsstudierna under rubriken ”Yttranden över ortsstudier”.

I de fall då synpunkterna har föranlett ändringar i planförslaget anges detta i kommentaren.

Länsstyrelsens yttrande i sin helhet, med kommentarer

Översiktsplan för Alingsås kommun, Västra Götalands län

Utställningshandlingar daterade 2018-04-16

Inledning

Alingsås kommun har beslutat att ställa ut sin översiktsplan för granskning på nytt. Kommunen ställde ut förslaget till ny översiktsplan våren 2017, men antog den inte. Efter utställningstiden återremitterades översiktsplanen av kommunstyrelsen (KS), med anledning av att hänsyn inte tagits till beslutad Flerårsstrategi 2017–2019 med tillhörande Tillväxtprogram samt att KS yttrande inte tagits i beaktande i förslaget. Efter återremissen har översiktsplanen reviderats i enlighet med KS yttrande samt med hänsyn till ny Flerårsstrategi 2018–2020 med tillhörande Tillväxtprogram. Kommunen har också gjort vissa justeringar utifrån Länsstyrelsens tidigare granskningsyttrande daterat 2017-04-07, diariernr 401-4024-2017.

Länsstyrelsen har nu granskat översiktsplanen utifrån de förändringar enligt ovan som beskrivs i Utställningsutlåtandet, och i de fall nya förutsättningar tillkommit i form av nya beslut eller underlag som kan påverka planeringen. I detta granskningsyttrande inryms även de synpunkter som kvarstår från granskningen våren 2017.

Detta granskningsyttrande lämnas med stöd av 3 kap. 16 § plan- och bygglagen (PBL). Granskningsyttrandet utgör statens samlade uppfattning om planen vad gäller Länsstyrelsens ingripandegrunder enligt 11 kap. PBL i ett se-nare planeringsskede.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska det av förslaget framgå om:

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm (MKN) enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse eller ett byggnadsverk blir olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Yttrandet är en del av översiktsplanen och ska därför läggas till planen då den antagits.

Sammanfattning

Länsstyrelsen välkomnar att kommunen tagit fram ett förslag till en ny översiktsplan. Sedan samrådet har kommunen omarbetat översiktsplanen till digitalt format. Kartverket har potential att bli ett illustrativt och användarvänligt verktyg. Det kan bidra till att översiktsplanen, när den antagits, blir ett ständigt aktuellt och interaktivt stöd för efterföljande planering och prövning enligt PBL och MB.

Alingsås kommun utgår på ett tydligt sätt i sin översiktsplan utifrån de kvaliteter som kommunen bedöms ha och som kommunen vill utveckla med hjälp av översiktsplanen. Det handlar om att utveckla och stärka regionala samband, kommunens identitet och natur- och friluftsvärden. Planen ger god vägledning för beslut om hur mark- och vattenområden ska användas och hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.

Länsstyrelsen bedömer att berörda riksintressen för naturvård, kulturmiljö-vård och friluftsliv kan tillgodoses. Det tematiska tillägg till översiktsplanen för vindbruk som kommunen antagit år 2011 gäller fortsatt. I planen finns konflikt med riksintressen för totalförsvaret. De synpunkter Länsstyrelsen framförde i granskningsyttrande över tillägget för vindbruk gäller alltjämt.

Det material som presenteras gällande miljö kvalitetsnormer för vatten är inte tillräckligt för att bedöma om föreslagen översiktsplan medverkar till att miljö kvalitetsnormer för vatten enligt 5 kap. MB följs.

Sedan granskningsskedet våren 2017 har kommunen, utöver området vid Kvarnabo, pekat ut ytterligare ett LIS-område i Långared. Översiktsplanen visar inte tillräckligt tydligt hur ett område för landsbygdsutveckling i Långared är förenligt med 7 kap. 18 e § första stycket MB, Länsstyrelsen kan därför utifrån underlaget inte godkänna LIS-området. Redovisningen av område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen vid Kvarnabo är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB.

Länsstyrelsen bedömer att frågor som berör mark- och vattenområden och som angår angränsande kommuner kan samordnas på ett lämpligt sätt.

Bebyggelse enligt planen bedöms inte bli olämplig med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning och erosion. Det förutsätter dock att översiktsplanens rekommendationer kring exempelvis hanteringen av farligt gods, riktvärden för trafikbuller och geoteknik följs i kommande planering. Krav på detaljerade utredningar i kommande detaljplanering kan inte uteslutas.

Länsstyrelsens synpunkter gällande ingripandegrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Riksintressen

Naturvård, kulturmiljövard och friluftsliv (3 kap. 6 § MB)

Det som föreslås i översiktsplanen är i stort väl avvägt mot riksintressen för naturvård, kulturmiljövard och friluftsliv.

Totalförsvaret (3 kap. 9 § MB)

Det tematiska tillägg till översiktsplanen för vindbruk som kommunen antagit år 2011 gäller fortsatt. I planen finns konflikt med riksintressen för totalförsvaret vilket översiktsplanen

också framhåller. De synpunkter Länsstyrelsen framförde i granskningsyttrande över tillägget för vindbruk gäller fortsatt.¹

En upplysning är att det nu pågår ett arbete där Myndigheten för samhällsskydd och beredskap ser över den civila delen av riksintresset totalförsvaret. MSB har ett bemyndigande att identifiera mark- och vattenområden som behövs för anläggningar som kan vara av riksintresse för totalförsvarets civila del. I ett första skede ska en sektorsbeskrivning och kriterier för riksintresseområdet tas fram. I ett nästa skede ska länsstyrelser och bevakningsansvariga myndigheter inom sitt ansvarsområde analysera om det finns anläggningar av riksintresse. Detta planeras att ske under hösten 2018.

Kommentar:

Synpunkterna noteras. Konflikten med riksintresset för totalförsvaret redovisas fortsatt särskilt på en karta. Vi tar till oss upplysningen om MSB:s arbete om den civila delen av riksintressets totalförsvaret.

Miljökvalitetsnormer

Det material som presenteras är inte tillräckligt för att bedöma om föreslagen översiktsplan medverkar till att miljökvalitetsnormer för vatten enligt 5 kap. MB följs.

Kommunen har inte uppdaterat sin VA-strategi från år 2010. Kommunen har redovisat vattenförekomster i sammanfattad text i miljökonsekvensbeskrivningen, men inte på karta. Kommunen har inte heller, med undantag av kemisk status för Mjörn, redovisat skälen till att enskilda vattenförekomster har sämre status än god. Sammantaget medför detta att det inte framgår hur rekommendationerna i översiktsplanen påverkar vattenförekomsternas status.

Kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med en karta där statusklassingen redovisas samt kompletterande text med redovisning av skälen till att enskilda vattenförekomster har sämre status än god.

Kommunen har också två dokument "Handlingsplan för god vattenstatus i Alingsås" samt "VA-utbyggnadsplan" på väg att antas. Ett arbete med en ny VA-strategi pågår också för närvarande.

Strandskydd och landsbygdsutveckling i strandnära lägen

Länsstyrelsen bedömer att redovisningen av område för landsbygdsutveckling i strandnära lägen vid Kvarnabo är förenlig med 7 kap. 18 e § första stycket MB.

Sedan granskningsskedet våren 2017 har kommunen pekat ut ytterligare ett LIS-område, nära Bruks udde i Långared. Området avser ny bostadsbebyggelse och är inte närmare avgränsat. Befintliga strandskyddsvärden vid Bruks udde är långt mer utvecklade än de som återfinns vid den redan störda miljön vid Kvarnabo². Strandskyddsområdet väntas på grund av dessa höga natur- och kulturvärden vara av stor betydelse för strandskyddets intressen, och risken är därmed stor att en exploatering av området medför skada på dessa intressen. Översiktsplanens

¹ Länsstyrelsens granskningsyttrande, diarienummer 1089-2010, daterat 2010-03-30.

² Området i Långared berör till del en betad ekhage i slutning ned mot Anten med höga träd- och kulturvärden. I området finns en fossilåkersmiljö med ett stort antal stora och väl-bevarade rösen samt flera stora och välbevarade skalmurar.

redogörelse är mycket övergripande när det gäller frågan om på vilket sätt ny bostadsbebyggelse i området i Långared väntas bidra till sådan landsbygdsutveckling som avses i 7 kap 18 d § miljöbalken. Områdets betydelse för strandskyddets syften väntas dessutom öka i takt med att tätorten Långared växer.

Länsstyrelsen anser sammantaget att översiktsplanen inte visar tillräckligt tydligt hur ett område för landsbygdsutveckling i Långared är förenligt med 7 kap. 18 e § första stycket MB. Kommunen behöver mer detaljerat visa var inom området som ny bebyggelse planeras, och hur hänsyn ska kunna tas till de höga natur- och kulturvärdena inom området så att strandskyddets syften tillgodoses. Kommunen behöver också förtydliga hur ny bebyggelse i området bidrar till landsbygdsutveckling. Utifrån det redovisade underlaget kan Länsstyrelsen alltså inte godkänna det föreslagna LIS-området.

Kommentar:

Det föreslagna området för landsbygdsutveckling vid Bruks udde i Långared tas bort från översiktsplanen som ett särskilt LIS-område, efter Länsstyrelsens kommentarer om svårigheten i hur ett sådant förslag kan vara förenligt med de höga natur- och kulturvärdena inom området. Området återgår till tidigare status som ”fråga om exploatering utreds i detaljplan”. Framöver föreslås en särskild LIS-utredning tas fram som ett tillägg till översiktsplanen, där mer djupgående analyser och redovisningar kan göras över lämpliga platser för landsbygdsutveckling. Länsstyrelsens synpunkter om Bruks Udde tas med inför en sådant framtida utredning.

Mellankommunala frågor

Länsstyrelsen bedömer att den i planen föreslagna mark- och vattenanvändning som även berör andra kommuner kan samordnas på lämpligt sätt.³

Kommentar:

*Väg 42 och väg 180 beskrivs som en mellankommunal fråga mellan Alingsås kommun och Borås kommun i kapitlet ”Mellankommunala frågor” och ”Borås”.
Säveån adderas som mellankommunal fråga mellan Alingsås kommun och Borås kommun.*

Hälsa och säkerhet eller risken för olyckor, översvämning eller erosion
Planen bedöms i stort inte medföra några sådana problem avseende människors hälsa eller säkerhet eller risken för olyckor, översvämning och erosion att det i ett senare planeringsskede ska ge Länsstyrelsen anledning att ingripa enligt 11 kap. PBL. Det förutsätter dock att översiktsplanens rekommendationer kring bland annat hanteringen av farligt gods, riktvärden för trafikbuller och geoteknik följs i kommande planering. Krav på detaljerade utredningar i kommande detaljplanering kan inte uteslutas. Det hade varit önskvärt att arbetet för skyfall/översvämning fanns klart och blev en del av översiktsplanen för att utgöra ett underlag för lokalisering av ny bebyggelse.

³ Vad gäller väg 42 och väg 180 tas de upp som en mellankommunal fråga med Vårgårda och Bollebygd, men bör även omfatta Borås, även om kommunen inte gränsar direkt till Alingsås. Säveån bör också ses som en mellankommunal fråga.

Kommentar:

I förslag till översiktsplanen finns kartlagret ”översvämningsrisk”. I kapitlet ”Översvämningsrisk” finns också länkar till MSB:s portal för översvämningsshot. Som ett kommande dokument föreslås både en VA-plan och Klimatanpassningsstrategi. Dessa är tänkta att komplettera översiktsplanen och i dessa strategier/planer planeras karteringar och analyser av skyfall och översvämnning finnas med.

Länsstyrelsens rådgivande synpunkter - övriga allmänna intressen

Social hållbarhet

Översiktsplanen lyfter på ett tydligt sätt fram mänskliga rättigheter, och tillämpar dessa genom att beakta de nationella folkhälsomålen och Alingsås kommuns egna folkhälsomål med delmål. Kommunen har därtill formulerat fem målbilder för hållbar utveckling som beskriver hur bebyggelse, kommunikationer, naturresurser och landsbygd ska utvecklas. I översiktsplanen och konsekvensbeskrivningen konkretiseras på ett mycket bra sätt hur folkhälsofrågor hanteras i den fysiska planeringen; att det handlar om funktionsblandning och variation av bostadstyper, sammanhängande gång- och cykelstråk och tillgänglig grön- och blåstruktur. Barnperspektivet lyfts också fram på ett konkret och bra sätt. Alingsås översiktsplan med konsekvensbeskrivning är sammantaget ett bra exempel på hur social hållbarhet kan hanteras och beskrivas i planeringen.

Miljökvalitetsnormer

Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen redovisar statusklassning och MKN för vatten på karta för att underlätta kopplingen till rekommenderad mark- och vattenanvändning, och för att identifiera eventuella konfliktområden där särskild hänsyn krävs.⁴

Kommunens VA-strategi behöver uppdateras, status och fastställda miljökvalitetsnormer för berörda vattenförekomster inarbetas och rekommendationer vid behov anpassas. Det är i detta arbete viktigt att beakta den i VISS angivna motiveringen till statusklassningen av vattenförekomsten, för att därigenom kunna bedöma vilka åtgärder som kan leda till god ekologisk status.

Kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med en karta där statusklassningen redovisas samt kompletterande text med redovisning av skälen till att enskilda vattenförekomster har sämre status än god.

⁴ Länsstyrelsen vill i sammanhanget upplysa om att mark- och miljööverdomstolen (MÖD) har i dom 2016-08-30 (Svea HR M 8984-15) tagit ställning till att 2 kap. miljöbalken ger utrymme för tolkningar som är förenliga med Weserdomen (EU-domstolen 1 juli 2015, C-461/13). I Weserdomen slås fast att medlemsstaterna är skyldiga att *inte* ge tillstånd till verksamheter som riskerar att orsaka en försämring av en ytvattenförekomsts status eller äventyra uppnåendet av en god status hos en ytvattenförekomst vid den tidpunkt som anges i direktivet. EU-domstolen slår fast att det föreligger en försämring så snart statusen hos minst en av de ekologiska kvalitetsfaktorerna blir försämrade med en klass, även om denna försämring inte leder till en försämring av klassificeringen av ytvattenförekomsten som hel-het. De slutsatser som dras i domen kan även få genomslag i de fall hänvisning görs till miljökvalitetsnormerna för vatten i andra lagar, exempelvis plan- och bygglagen.

Kommunen har också två dokument "Handlingsplan för god vattenstatus i Alingsås" samt "VA-utbyggnadsplan" på väg att antas. Ett arbete med en ny VA-strategi pågår också för närvarande.

Näringslivets behov och hållbara transporter

Av planen framgår att behovet av områden för bostäder kan tillgodoses en lång tid framöver men det är inte lika klarlagt om näringslivets behov kan uppfyllas på samma sätt. Likaså saknas en tydlig koppling till vilka förutsättningar som finns för ökat hållbart resande mellan Alingsås och Göteborg. Möjlighet till hållbara transporter är en viktig utvecklingsfråga för Alingsås som bör besvaras i kommande trafikstrategi innan intentionerna i översiktsplanen fullt ut kan anammas.

I kommande planering bör önskemål om utökad kollektivtrafik kopplas samman med förutsättningarna i Västra Götalandsregionens trafikförsörjningsprogram för kollektivtrafik och bilaga för landsbygdstrafiken. I översiktsplanen finns flera önskemål om åtgärder från andra aktörer än det som kommunen ensamt råder över. Det är viktigt att stöd finns från andra aktörer om dessa önskemål⁵ innan det kan ses som en planeringsförutsättning i kommande planering.

Kommentar:

Synpunkterna noteras inför kommande arbete, och då särskilt inför den Trafikstrategi som planeras tas fram.

Infrastruktur

Vilka medel Trafikverket förfogar över och hur de ska användas anges i nationell och regional plan. Regeringen fattade i maj 2018 beslut om ny nationell plan för åren 2018-2029. Objektet E20 genom Alingsås har tagits ur nationell plan 2018-2029. Regeringen har i stället pekat ut E20 genom Alingsås som en brist i nationell plan. Detta innebär att dialogen mellan Alingsås kommun och Trafikverket kring sträckan behöver fortsätta.

Planeringen utgår ifrån fyrstegsprocessen och ett arbete med åtgärdsvalsstudier. För kommunen gäller det framförallt framtiden för väg 42 och väg 180 utmed stråk 9 i den regionala infrastrukturplanen.⁶ Det är viktigt att Alingsås gör en bedömning om stråkets relevans och identifierade brister i stråket tillsammans med berörda kommuner och Västra Götalandsregionen framför att förordna steg 4-åtgärder i form av nya vägar. Vägreservaten kan dock ligga kvar.⁷ Åtgärdsvalsstudien avslutades under 2017. Trafikverket föreslår inte en omdragning av väg 42.

Den trafikala påverkan från planförslaget, med kunskap kring frågor om pendlingsmönster, framtida transportbehov, brister i transportinfrastrukturen med mera hade fortsatt varit intressant att få en samlad bild av. Det är positivt att kommunen avser att ta fram en trafikstrategi.

⁵ T.ex. ny infrastruktur och mer kollektivtrafik.

⁶ Regional plan är Västra Götalandsregionens (VGR) plan för infrastruktur (inte Trafikverkets, de genomför den bara på uppdrag av VGR).

⁷ Bakgrunden till reservaten, vilka planeringslägen de befinner sig i samt om det finns finansiering eller inte bör framgå av översiktsplanen. Det bör också framgå om det är kommunens egna reservat, eller om det är Trafikverkets.

Kommentar:

Kommen ser fram emot en fortsatt god framtida dialog med Trafikverket gällande E20.

Från kommunens sida är det önskvärt att låta vägreservaten för omdragning av väg 42 och 180 ligga kvar, för att långsiktigt inte omöjliggöra eventuella framtida omdragningar. Bakgrunden till reservaten förtydligas samt vilka reservat som är kommunens egna och inte trafikverkets.

Översvämning och skyfall

Kommunen beskriver, vad gäller översvämning, förhållandena för Alingsås stad och nämner att vid skyfall finns det risk att de två centralt belägna vägportarna under järnvägen fylls med vatten. Vid sådana situationer kan exempelvis framkomligheten för ambulans och räddningstjänst försvåras.⁸ Kommunen har enligt översiktsplanen för avsikt att ta fram ett flertal planer och program som har en påverkan på kommunens fysiska planering, däribland en klimatanpassningsstrategi och en trafikstrategi. Här bör frågan om skyfalls påverkan på trafiken, särskilt utryckningsfordon, ges utrymme.

Gällande skyfall rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen tar fram en skyfallskartering och en konsekvensanalys över hur planerad bebyggelseutveckling kan påverkas av ett skyfall. Utifrån det bör kommunen sedan ta fram principiella ställningstaganden och en strategi för hur översvämningensrisken ska hanteras i efterföljande planering.

Kommentar:

Länsstyrelsens synpunkter om hur frågan om hur skyfall och översvämningar påverkar trafik, och då särskilt utryckningsfordon, samt planerad bebyggelse, tas med inför kommande klimatanpassningsstrategi och/eller VA-plan. Texten gällande översvämning kompletteras.

Förorenad mark

För att komplettera och förtydliga översiktsplanens text om markföroreningar kan en karta tas fram som redovisar områden där särskild hänsyn behöver tas till markföroreningar.

Kommentar:

Översiktsplanens text om markföroreningar kompletteras med en karta som redovisar förorenade områden.

Geotekniska förutsättningar

Länsstyrelsen rekommenderar fortfarande att de geotekniska säkerhetsfrågorna redovisas samlat på karta.

Kommentar:

Översiktsplanens kapitel som behandlar erosion, skred- och rasrisk kompletteras med kartunderlag över jordarter samt förutsättningar för skred i finkornig jordart.

⁸ Länsstyrelsen har studerat kommunens risk- och sårbarhetsanalys för 2015 - 2018. Enligt denna så drabbades kommunen av ett skyfall under sommaren 2014 där vägportarna under järnvägen vattenfylldes. Trafiken, däribland ambulans, försökte ta andra vägar över Stads-skogen med det skapade långa köer då dessa vägar inte är anpassade för så tät trafik. Några förslag till åtgärder görs inte i risk- och sårbarhetsanalysen.

Jordbruksmark

Kommunen bedömer i utställningsutlåtandet att bostadsförsörjningsintresset bör väga tyngre i översiktsplanen; samtliga beskrivningar i översiktsplanen om skydd av tätortsnära jordbruksmark behöver omformuleras, för att säkerställa genomförande av Tillväxtprogram 2017-2026.

Länsstyrelsen är positiv till att det byggs fler bostäder. Dessa måste dock lokaliseras och utformas med hänsyn till andra allmänna intressen, och så att bland annat de regionala miljömålen nås. Ett sådant intresse och mål är att hushålla med brukningsvärd jordbruksmark. I översiktsplanen beskriver kommunen föredömligt att ianspråktagande av jordbruksmark ska utredas bland annat enligt 3 kap 4 § miljöbalken. För den bebyggelse som föreslås på jordbruksmark saknas redovisning av hur kommunen kommit fram till att det är i överensstämmelse med 3 kap 4 § miljöbalken. Det innebär att kommunen i samband med upprättande av detaljplan behöver visa på att villkoren enligt 3 kap 4 § miljöbalken är uppfyllda.

Om den jordbruksmark som föreslås att tas i anspråk bedöms vara brukningsvärd jordbruksmark, så ska kommunen visa att den nya markanvändningen är ett väsentligt samhällsintresse. Kommunen ska också visa varför det inte finns något annat lämpligt markområde som kan användas i stället. Alternativa områden ska sökas inom hela den egna kommunen.⁹

Kommentar:

Synpunkterna noteras inför kommande detaljplanearbete. I framtiden föreslås också en jordbruksmarkutredning tas fram, vilket framgår under ”kommande dokument att ta fram”.

Skogsbruk

Länsstyrelsen ser positivt på översiktsplanens skrivningar om hanteringen av skogsområden. Att balansera ekonomisk avkastning och natur- och rekreationsintressen bidrar till regionala miljömål, bland annat Levande skogar. Det är också i linje med den regionala handlingsplanen för grön infrastruktur som Länsstyrelsen tar fram och som beräknas vara klar hösten 2018.

Kommentar:

Noteras.

⁹ I kommuner med högvärdig jordbruksmark omfattar utredningsområdet för alternativ mark inte bara den egna kommunen utan även hela regionen (prop 1985/86:3, sida 54). På sida 158 i samma proposition anges att brukningsvärd jordbruksmark avser mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion. <https://data.riksdagen.se/fil/6665C18D-3CF8-4122-B5DA-FDD3F5A844BD>.

Det finns även två domar i mark- och miljööverdomstolen som ger vägledning i bedömningen av brukningsvärd jordbruksmark: mål nr P 4087-15 och mål nr P 4848-16.

Se också dessa stödverktyg från Jordbruksverket om hur jordbruksmark hanteras i fysisk planering:
<http://www2.jordbruksverket.se/download/18.4d857f2814e3cf3eeda339bf/1435583215072/ovr358.pdf>
<http://www2.jordbruksverket.se/download/18.4d857f2814e3cf3eeda339be/1435583214713/ovr357.pdf>

Kulturmiljö

Kulturmiljön är väl avvägd mot kommunens kulturmiljövårdsprogram. Det är bra att särskilda områdesbestämmelser tas fram för vissa utpekade miljöer inom kommunens olika delar. Länsstyrelsen ser fram emot att framtida detaljplaner kommer att planeras omsorgsfullt och med hänsyn till de kulturhistoriska lämningarna. Enstaka lämningar kan dock komma att påverkas negativt i vissa delar vilket gör att Länsstyrelsen kan komma att agera utifrån 2 kap. kulturmiljölagen, något som också framgår av översiktsplanen.

Kommentar:

Noteras.

Naturmiljö

Strandskydd

Översiktsplanen föreslår ny bebyggelse inom strandskydd inom fördjupningsområdena Gräfsnäs, Ingared, Långared, och Alingsås. Flera av dessa områden berörs även av riksintresseområden. I ett framtida detaljplanearbete behöver kommunen visa att särskilda skäl föreligger enligt 7 kap. 18 c § miljöbalken för att kunna upphäva strandskydd. Detsamma gäller de som avser att exploatera områdena genom enstaka dispenser. Länsstyrelsen vill upplysa om att praxis har förtydligats sedan samrådsyttrandet beträffande särskilt skäl enligt 7 kap. 18 c § p. 5. För att detta skäl ska vara tillämpligt måste det tydligt framgå att det angelägna allmänna intresset som åberopas inte kan tillgodoses utanför strandskydd.¹⁰

Kommentar:

Synpunkterna noteras.

Artskydd

Av översiktsplanen framgår det inte att kommunen behöver förhålla sig till artskyddsförordningen (2007:845). Det finns fördelar med att ta grepp om artskyddsfrågan redan i översiktsplanen. På översiktsplanenivå kan det handla om att identifiera skogliga värdestrakter, där kommunen kan förvänta sig att hitta rödlistade arter, signalarter och andra skyddsvärda arter. Sökningar kan också göras i artportalen, en länk till denna finns i den digitala kartan. Tillsammans kan det ge en bild av områden olämpliga för exploatering eller områden där särskilda naturinventeringar behöver föregå kommande detaljplanering. Det vore önskvärt om översiktsplanen kompletterades med denna information.

Kommentar:

Texten kompletteras.

Landskapsbildsskydd

I Ödenäs rekommenderas viss kompletterande bebyggelse inom Härskogens landskapsbildsskydd. Det behöver anges i rekommendationskartan över Ödenäs att landskapsbildsskydd för Härskogen finns.

¹⁰ Se mark- och miljööverdomstolens (MÖD) dom 2016-04-27 i mål P 8109-15 samt MÖD dom 2016-02-22 i mål P 6876-15.

Kommentar:

Rekommendationskartan över Ödenäs kompletteras med Härskogens landskapsbildsskydd.

Naturvårdsavtal och biotopskydd

Sedan samrådet år 2013 kan ytterligare skogsområden ha skyddats av Skogsstyrelsen i form av naturvårdsavtal eller biotopskydd. Nya områden med höga naturvärden kan ha identifierats och registrerats som objekt med naturvärden eller nyckelbiotoper. Det behöver stämmas av mot områden föreslagna för ändrad markanvändning i översiktsplanen.¹¹

Kommentar:

Kartmaterial har uppdateras.

Plats för masshantering under lång tid

Kommunen menar att frågan om plats för upplag av massor under längre tid kan lösas utanför kommunen och hänvisar samtidigt till Bälinge avfallsstation för mellanlagring av jordmassor för återvinning. Då det i regionen finns ett stort behov av platser för masshantering under lång tid, efterfrågar Länsstyrelsen alltså att kommunen pekar ut en sådan plats.

Kommentar:

Under ”kommande dokument att ta fram” föreslås en Berg- och grusplan som ska hantera dessa frågor ur ett regionalt perspektiv.

Prövning av förhandsbesked

Översiktsplanen har reviderats gällande förhandsbesked. Länsstyrelsen anser att texten under kapitlet *Landsbygdsområden utanför sammanhållen bebyggelse* behöver ändras. Den sista meningen bör strykas då den ger intryck av att två nya bostäder utanför sammanhållen bebyggelse kan byggas utan bygglov. Länsstyrelsen anser vidare att den minskade bygglovsplikt som be-skrivs för tillbyggnader av en- och tvåbostadshus ska gälla mindre tillbyggnader.

Kommentar:

Meningen stryks enligt Länsstyrelsens synpunkter.

Kraftledning

Hänsyn behöver tas till den stamnätsledning som löper genom kommunen vid planeringen av Södra länken och vid ortsutbyggnaden söder om Västra Bodarna.

Kommentar:

Synpunkter noteras. Stamnätsledningen finns också med som ett kartlager i översiktplanen.

Beredning

Yttranden över planen har till Länsstyrelsen inkommit från Försvarmakten,

¹¹ Se <http://www.skogsstyrelsen.se/skogensparlor>

Luftfartsverket, Skogsstyrelsen, Statens Geotekniska Institut, Svenska Kraftnät och Trafikverket. Kopior av yttrandena överlämnas till kommunen för kännedom.

Detta beslut har fattats av länsöverdirektören Lisbeth Schultze efter föredragning av handläggaren Elisabet Ebeling. I den slutliga handläggningen har även funktionschefen Andreas Lidholm deltagit.

Lisbeth Schultze

Elisabet Ebeling

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Yttranden för kännedom från:

Försvarsmakten daterat 2018-06-29, Luftfartsverket (skickar sitt samrådsyttrande igen) daterat 2017-02-17, Skogsstyrelsen daterat 2018-06-20, Statens Geotekniska Institut daterat 2018-06-28, Svenska Kraftnät 2018-07-06 och Trafikverket daterat 2018-07-10.

Övriga yttranden i sammanfattning, med kommentarer

Svenska kraftnät

Svenska kraftnät har tagit del av handlingarna för rubricerat ärende och har ingenting ytterligare att erinra mot upprättat förslag än det som framförts i föregående samråd.

Svenska kraftnät vill passa på att informera om att våra anläggningsobjekt finns att hämta via Geodataportalen, www.geodata.se. För övrig information rörande Svenska kraftnäts framtida planer för stamnätet för el hänvisar vi till Systemutvecklingsplan 2018-2027. Dokumentet finns publicerat på vår webbplats, www.svk.se.

Kommentar:

Vi länkar till er information i den digitala versionen av översiktsplanen.

Trafikverket

Generella synpunkter

Tidigare lämnade synpunkter gäller fortsatt.

Den trafikala påverkan från planförslaget, med kunskap kring frågor om pendlingsmönster, framtida transportbehov, brister i transportinfrastrukturen med mera hade fortsatt varit intressant att få en samlad bild av. Trafikverket är därför positiva till att kommunen avser att ta fram en trafikstrategi och är gärna med i kommande arbete.

Trafikverket vill även fortsatt lyfta att det tydligt behöver framgå varifrån de olika reservaten för ny infrastruktur kommer och i vilka planeringslägen de befinner sig i, egna reservat, eller om det är Trafikverkets.

Nationell och regional plan 2018-2029

Vilka medel Trafikverket förfogar över och hur de ska användas anges i nationell och regional plan. I nuvarande planeringssystem tar Trafikverket fram förslag för den nationella planen för transportinfrastruktur utifrån direktiv och förutsättningar från regeringen. I västra Götalands län är det Västra Götalandsregionen (VGR) som upprättar länsplanen för regional transportinfrastruktur. Regionfullmäktige beslutar om regional plan 2018-2029.

Regeringen fattade i maj 2018 beslut om ny nationell plan för åren 2018-2029. Förändringar i plan inom Alingsås kommun berör E20 genom Alingsås, se nedan.

Kommentar:

Kommunen planerar att studera vidare de frågor som Trafikverket efterfrågar. Även kommunen ser positivt på att få fram en trafikstrategi som hjälpmedel till framtida planering. Frågan om reservaten förtydligas i texten.

E20

Objektet E20 genom Alingsås har tagits ur nationell plan 2018-2029 på grund av att man inte hade nått planeringsmognad. Regeringen har istället pekat ut E20 genom Alingsås som en

brist i nationell plan. Detta innebär att dialogen mellan Alingsås kommun och Trafikverket kring sträckan behöver fortsätta. Trafikverket genomför under år 2018 en åtgärdsvalstudie med syfte att undersöka möjligheten att genomföra små åtgärder för att på kort sikt öka trafiksäkerheten på E20 mellan Svearondellen och Götaplan. Utöver detta genomför Trafikverket i nuläget inga ytterligare utredningar kring E20 genom Alingsås, utan inväntar dialogen med Alingsås kommun.

Kommentar:

Kommunen och Trafikverket har en pågående dialog i arbetet med åtgärdsvalstudien för Sveaplan och Götaplan. Kommunen ser fram emot en god framtida dialog med Trafikverket gällande E20.

Väg 42 och 180

Kommunen föreslår att väg 42 dras om och får sträckningen via nuvarande väg 180 och Alingsås. Trafikverket vill förtydliga att detta inte var avsikten med åtgärdsvalstudie för stråk 9. ÅVS stråk 9 syftade till att hitta mindre åtgärder i stråket som förbättrade förutsättningarna för arbets- och studiependling med bil och buss. Studien avslutades under 2017.

Trafikverket vill även förtydliga att Trafikverket inte föreslår en omdragning av väg 42, samt att den regionala planen för transportinfrastruktur tas fram och beslutas av västra Götalandsregionen. Eventuella förändringar som kommunen önskar kan spelas in till Västra Götalandsregionen via Göteborgsregionens kommunalförbund.

Kommentar:

Vi noterar att Trafikverket inte föreslår en omdragning av väg 42 eller 180, men från kommunens sida är det önskvärt att behålla vägreservaten för att inte långsiktigt omöjliggöra eventuella framtida förändringar. Det förtydligas i texten att vägreservatet är kommunens.

Krangatans förlängning

Kommunen föreslår en ny vägförbindelse mellan Borgen – Sävelund under Västra Stambanan, kallad Krangatans förlängning. Trafikverket och Alingsås kommun har tecknat avtal om att utreda denna kommunala vägförbindelse. För genomförande behöver ytterligare avtal tecknas.

Kommentar:

Noteras.

LIS-område i Långared

Kommunen föreslår i utställning 2 ett nytt LIS-område i Långared, som inte fanns utpekad i tidigare utställning. Trafikverket vill i detta sammanhang uppmärksamma kommunen på att Långared nås via det mindre, lågtrafikerade vägnätet. Trafikverket har begränsande medel till drift och underhåll, varför prioriteringar måste göras. Det lågtrafikerade vägnätet är inte prioriterat vilket betyder att standarden på sikt kan komma att försämrans på detta vägnät.

Kommentar:

Det föreslagna området för landsbygdsutveckling vid Bruks udde i Långared tas bort från översiktsplanen som ett särskilt LIS-område. Området återgår till

tidigare status som ”fråga om exploatering utreds i detaljplan”. Framöver föreslås en särskild LIS-utredning tas fram som ett tillägg till översiktsplanen, där mer djupgående analyser och redovisningar kan göras över lämpliga platser för landsbygdsutveckling. Trafikverkets synpunkter om vägnätet i området tas med inför en sådan framtida utredning.

Statens geotekniska institut

Likt vid tidigare yttrande noterar SGI att hänvisningen till SGI:s kartvisningstjänst, som förra samrådsredogörelsen angav att översiktsplanen hade kompletterats med, fortfarande saknas. Samt att vi fortfarande rekommenderar en fortsatt samlad kartredovisning av de geotekniska förutsättningarna och riskerna. Sammanfattningsvis har SGI inget att erinra mot översiktsplanen, men lämnade synpunkter bör beaktas i det fortsatta planarbetet.

Kommentar:

Översiktsplanens kapitel som behandlar erosion, skred- och rasrisk kompletteras med kartunderlag över jordarter samt förutsättningar för skred i finkornig jordart.

Länk till SGI:s kartredovisningstjänst finns också i den digitala översiktsplanen längst ner på sidan Erosion, skred- och rasrisk under rubriken Relaterad information.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har beretts tillfälle att yttra sig angående förslag till ny översiktsplan för Alingsås kommun. Skogsstyrelsen har inga ytterligare synpunkter än de som lämnats 2017-03-10 i ett tidigare yttrande med dnr. 2017/460 (1st. Dnr. 4024-2017).

Kommentar:

Noteras.

Västra Götalandsregionen

Allmänna synpunkter på planen

Översiktsplanen har som utgångspunkt att Alingsås ska växa på ett hållbart sätt, så att bebyggelsestrukturen främjar gång, cykel och kollektivtrafik. Detta innebär att huvudparten av ny bebyggelse ska tillkomma i anslutning till befintliga orter och i lägen med bra kollektivtrafik. De intentioner som finns i kommunens översiktsplan kan på ett positivt sätt bidra till regionens mål om ett hållbart samhälle.

Utmaningen blir att verkligen genomföra ambitionerna i att skapa samsyn kring avvägningar mellan intresseområden och skapa en tydlighet kring vad som gäller och vilka vägval som behöver göras. För att följa inriktningen i översiktsplanen kommer det att krävas stringens i kommunens kommande planarbeten, speciellt när målet om ett ökat hållbart resande ställs mot andra mål och prioriteringar.

Avdelningen Kollektivtrafik och infrastruktur är positiva till att kommunen i sitt förslag till översiktsplan tydligt lyfter fram vikten av samarbete med angränsande kommuner och vikten av de mellankommunala frågorna.

Översiktsplanen i sin helhet är väldigt omfattande och skulle med fördel kunna kortas ned och bli mer kärnfull och lättillgänglig. I utställningshandlingen upplevs vissa upprepningar, tex i texterna om trafik/kommunikationer i avsnitten *Om mark- och vattenanvändning* och *Om allmänna intressen*.

Kommentar:

Noteras.

Synpunkter ur kollektivtrafik- och infrastrukturperspektiv

Avdelning kollektivtrafik och infrastruktur tycker att det är positivt att översiktsplanen pekar ut att huvuddelen av den tillkommande bebyggelsen ska ske utefter kollektivtrafikstråk och stationsnära områden. Det är i huvudorten och tätorterna som det finns goda förutsättningarna för kollektivtrafik, gång och cykel. Genom att merparten av de bostäder som planeras placeras inom 400 m från hållplats skapar man goda förutsättningar för ett ökat hållbart resande. Positivt att kommunen även lyfter närhet till kollektivtrafiken och god tillgång på gång- och cykelvägar under rubrikerna *Näringsliv och arbetsmarknad* och *Samhällsservice* (skolor och förskolor) och inte enbart för bostäder.

Kommentar:

Noteras.

Västra stambanan

I planen förutsätts att Västra stambanan i framtiden ska byggas ut från nuvarande dubbelspår till fyrspår genom kommunen och att det förutom höjd kapacitet, också ger möjlighet att på sikt skapa två nya stationslägen i Lövekulle

Stadsskogen respektive Sävelund-Bälinge. Det är positivt att kommunen i översiktsplanen reserverar mark intill befintlig järnväg för utbyggnad till fyrspår.

Avdelning kollektivtrafik och infrastruktur uppskattar att kommunen i översiktsplanen skriver att antalet stationer på sträckan Alingsås-Göteborg har nått sin kapacitet och att ytterligare stationer kräver utbyggnad till fyrspår.

Regionfullmäktige i Västra Götaland har gett kollektivtrafiknämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna att öppna nya stationer i mindre samhällen i Västra Götaland, Västtågsutredningen. Utgångspunkten i utredningen är att nya stationer endast ska öppnas om stationerna klarar uppsatta kriterier på lång sikt.

Lövekulle-Stadsskogen har analyserats i Västtågsutredningen. Utredningen bedömer att en station vid Lövekulle främst skulle omfördela resenärer och inte generera nya resor i så stor utsträckning att det kan motivera en ny station. Rekommendationen i utredningen är att inte öppna nya stationer på sträckan utan istället satsa på bra matartrafik med buss till befintlig station i Alingsås där det enligt Målbild Tåg 2035 kommer finnas 63 snabba regiontåg per dag och riktning.

Sävelund fanns med i ett tidigt utredningsskede, men efter önskemål från Alingsås kommun lades fokus i Västtågsutredningen på Lövekulle.

Det är teoretiskt möjligt att stanna tågen med en utbyggd infrastruktur, men som analysen i Västtågsutredningen beskriver så är fler tåg och kortare restider det som prioriterats på Västra Stambanan.

Kommentar:

Vi noterar synpunkterna men vill ändå behålla den reserverade marken eftersom kommunen långsiktigt ser ett strategiskt behov.

Vägåtgärder

I planen redovisas en ny sträckning av väg 42 mellan Borås och Trollhättan, högre standard på väg 180 samt de två nya tvärförbindelserna Norra och Södra länken. Dessa omfattas till stor del av Västra Götalandsregionens planering för transportinfrastruktur. Om och när resurser kan avsättas avgörs i en planeringsprocess där kommunalförbunden samordnar kommunernas inspel och då behöver lyftas av Göteborgsregionens kommunalförbund. Planeringssystemet utgår från brister som har identifierats i transportsystemet. Vilka lösningar som behövs för att åtgärda bristen studeras i en så kallad åtgärdsvalsstudie. Den regionala infrastrukturplanen är 12-årig och revideras vart fjärde år. Nu gällande plan sträcker sig över perioden 2018–2029. I planen finns väg 180 utpekad som en prioriterad brist där åtgärdsvalsstudie kan påbörjas tidigast 2020.

Kommentar:

Kommunen ser fram emot att medverka i kommande ÅVS.

Kollektivtrafik

Närtrafik är öppen för alla som vill resa till och från en adress på landsbygden, eller mindre tätort, där det inte finns linjelagd kollektivtrafik på nära håll. Närtrafik är allmän kollektivtrafik för de som vill resa inom en kommun, mellan landsbygd och utvalda närtrafikhållplatser i en tätort. Det innebär att man kan resa från landsbygd till tätort, men också från tätort till landsbygd. Närtrafikhållplatserna är tätort/kommuncentra som har någon form av allmän service, t.ex. vårdcentral, affär, restaurang, tät kollektivtrafik etc. Närtrafikhållplatserna kan förändras över tid på samma sätt som övriga hållplatser och bör därför inte namnges i en översiktsplan.

Utvecklingen av kollektivtrafik måste ske i samverkan mellan Västtrafik och kommunen för att öka attraktiviteten för hållbara resvanor. Utveckling av kollektivtrafikens attraktivitet kan, förutom ökad turtäthet, också ske genom andra åtgärder såsom översyn av restider, framkomlighetsåtgärder och lokala marknadsföringsåtgärder.

Kommentar:

Texten revideras gällande Närtrafik och samverkan mellan Västtrafik och kommunen, samt kollektivtrafikens attraktivitet.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

Västra Götalandsregionen tycker att det är mycket positivt att tillgänglighetsfrågan för personer med funktionsnedsättning lyfts i översiktsplanen. Tillgängligheten för

funktionshindre är viktig till och från hållplatser, liksom själva hållplatsens utformning. I Alingsås finns fortfarande ett behov att åtgärda prioriterade hållplatser (med många påstigande). På sid 35 i planen hänvisas till VG-regionens riktlinjer och standard för fysisk tillgänglighet från 2012. Det finns en uppdaterad version av Riktlinjer för fysisk tillgänglighet.

Kommentar:

Länken uppdateras i den digitala kartan.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket avstår att yttra sig i rubricerat ärende.

Kommentar:

Noteras.

Alingsås Energi Nät AB

Alingsås Energi önskar att det i översiktsplanen tydligt framgår att vår infrastruktur måste utökas och till vissa delar förstärkas eller förnyas i takt med Alingsås tillväxt. I samband med detaljplanearbeten är det därför av stor vikt att hänsyn tas till energiförsörjning och att utrymme skapas för tekniska anläggningar såsom ledningar, nätstationer samt fibernoder. Det är även av stor vikt att tidig dialog förs med Alingsås Energi i allt detaljplanearbetet och att samordning sker mellan alla aktörer för infrastruktur. Detta för att vi på bästa sätt skall kunna medverka till en ansvarsfull och hållbar samhällsutveckling.

Elförsörjning och driftsäkerhet för staden Alingsås

Ett stabilt och driftsäkert elnät är av stor betydelse för dagens samhälle. Alingsås växer och förtätas och det pågår en energiomställning enligt ovan. Det bör därför nämnas i översiktsplanen att utrymme/områden måste ges för ny infrastruktur såsom elledningar och mottagningsstationer, detta för att trygga stadens elförsörjning.

Fjärrvärme

Vår verksamhet på värmeverket vid Sävelund är tillståndspliktig och vi föreslår att markområdet vid värmeverket markeras för detta i översiktsplanen.

Kommentar:

Notera att det i översiktsplanen under kapitlet "energi" beskrivs som en viljeinriktning att framtida utbyggnad av fjärrvärmenätet samt satsningar på solenergi i kommunen är positivt. Samt att det i kapitlet "Infrastruktur för elektronisk kommunikation" beskrivs att det är av stor vikt att infrastrukturen för elektronisk kommunikation byggs ut i hela Alingsås kommun. Vi ser fram emot en tidig och fortsatt god dialog med Alingsås Energi i detaljplanearbeten framöver.

Ale kommun

Inledningsvis kan det digitala formatet kännas ovant. De eventuella nackdelar som detta ovana format medför uppvägs dock av att översiktsplanens användbarhet ökar betydligt. Att materialet kommer att uppdateras och hållas aktuellt, ex vis med tillkommande detaljplaner och reviderade styrdokument, gör att användbarheten vid planering ökar betydligt. Sökfunktionen gör det möjligt att snabbt hitta sökt information. Möjligheten och intentionen att förbättra den digitala översiktsplanens funktionaliteter efter hand gör att översiktsplanens användarvänlighet har alla förutsättningar att bli än bättre.

Mellankommunala frågor

De mellankommunala frågor som tas upp i översiktsplanen som berör Alingsås och Ale kommuner är Grönkil Risveden och Vindkraft.

Avseende Grönkil Risveden

I avsnittet Strategier anges att de gröna kilarna ska tas tillvara och att samarbete sker över kommungränserna om bevarande och utveckling i Risveden och Härskogen. Avseende Delsjön- Härskogenkilen har ett GR-projekt avslutats 2016.

Något samarbete kring Risvedenkilen har inte startats. Ett gemensamt tillägg till respektive berörd kommuns översiktsplan där kommunerna gemensamt planerar för hur grönkilen ska tas tillvara skulle kunna vara ett sådant samarbete.

Avseende Vindkraft

Sektor kommunstyrelsen tycker att det hade varit värdefullt om påverkansområde från utpekade vindkraftsområden visades även utanför kommungränsen.

Angående mellankommunala frågor generellt

Sektor kommunstyrelsen menar att flera frågor kan vara aktuella för mellankommunalt samarbete, antingen kommunerna emellan eller inom ramen för GR. Exempel på detta är klimatanpassningsfrågan, bevarande/exploatering av jordbruksmark, kollektivtrafik, turism och friluftsliv.

Sektor kommunstyrelsen konstaterar slutligen att vid tillämpning av MB 3 kap 4 § ska lokaliseringsfrågan studeras inte bara inom den egna kommunen utan även regionalt. Detta gäller vid allt ianspråktagande av jordbruksmark.

Kommentar:

Det gemensamma tillägg till ÖP där berörda kommuner gemensamt planerar för Grönkil Risveden låter intressant för Alingsås kommun och vi ser fram emot en dialog kring denna idé. Texten om GR-projekt med Delsjön- Härskogenkilen revideras så att det framgår att projektet är avslutat.

Angående vindbruk så redovisas det i kartan för kommunens rekommendationer vindkraftsområden samt deras påverkansområde, även utanför kommungränsen. Synpunkterna i övrigt noteras och vi ser fram emot samarbeten gällande mellankommunala frågor.

Räddningstjänsten

Övriga kommunala styrdokument

I listan över övriga kommunala styrdokument saknas Alingsås och Vårgårda Räddningstjänstförbunds handlingsprogram. Detta kommunala styrdokument bör omnämnas i översiktsplanen då brandstationernas placering samt den förmåga förbundet besitter har stor inverkan på framtida byggnationer.

Kommentar:

Översiktsplanen kompletteras med handlingsprogrammet i listan över övriga kommunala styrdokument.

Plan och bygglagen, plan och byggförordningen samt vissa delar av Boverkets Byggregler utgår från att räddningstjänsten har en viss förmåga samt en insatstid som understiger 10 minuter för en viss typ av bebyggelse samt 20 minuter för en viss typ. Begreppet insatstid innefattar tre delar, anspänningstid, körtid samt angreppstid. Etablering av nya byggnader utanför dessa insatstider kräver ett högre byggnadstekniskt brandskydd då räddningstjänsten inte förväntas kunna genomföra en insats inom skäligen tid.

Kommentar:

Noteras. Samhällsbyggnadskontoret ser fram emot en fortsatt god dialog med Räddningstjänsten i planarbeten och bygglovsärenden.

Norra länken samt Krangatans förlängning

Kommande planer på nya vägar och förbindelseleder påverkar körtiden till såväl befintliga som kommande byggnationer positivt. För Alingsås tätort kommer en eventuell norra länk samt Krangatans förlängning få stor positiv påverkan på räddningstjänstens körtider. Dessa vägar blir än viktigare om beslut fattas om att bygga en ny räddningsstation i Tokebacka.

Kommentar:

Noteras.

Brandposter

Ett korrekt utbyggt brandpostnät är en förutsättning för nyetablering eller exploatering då räddningstjänstens insats är avhängt på att det finns en säker försörjning av släckvatten inom ett givet avstånd. Utan ett korrekt dimensionerat brandpostnät uppfylls inte Plan och bygglagen, Plan och byggförordningen, Boverkets byggregler samt arbetsmiljöföreskrifter. Det är därför avgörande att brandpostnätet blir rätt dimensionerat och att detta behandlas så tidigt i processen som möjligt.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret delar uppfattningen om att detta är viktiga frågor att beakta inför kommande skeden.

Översvämningsrisken

Alingsås är identifierat av MSB som ett av landets känsligaste områden för översvämning. Riskerna uppstår dels vid höga vattennivåer i sjöar och vattendrag men även vid skyfall. Räddningstjänsten ser positivt på att denna risk har behandlats i översiktsplanen. Det är viktigt att denna fråga behandlas vidare i fördjupade översiktplaner, detaljplaner samt bygglov för en mer detaljerad analys.

Kommentar:

Noteras.

Släckvattenutredning

Alingsås kommun har flertalet känsliga vattendrag samt dricksvattentäkter. Vid en olycka finns risken att kemikalier kontaminerar naturen och vattendrag eller att räddningstjänstens släckvatten för med sig skadliga ämnen ut. Räddningstjänsten arbetar aktivt med att använda så lite släckvatten som möjligt samt att försöka begränsa spridningen av kontaminerat släckvatten till naturen. Räddningstjänsten anser det nödvändigt att riskerna med kontaminerat släckvatten tydligare behandlas samt att det tas fram en tydligare policy för var och när en släckvattenutredning ska genomföras.

En släckvattenutredning bör genomföras i detaljplaneskedet och ska då visa på vilka tekniska åtgärder som kan behöva vidtas på fastigheten för att omhänderta och minska spridningen av kontaminerat släckvatten. Om byggnationen inte föranleds av en detaljplan får detta tas i bygglovet.

Kommentar:

Samhällsbyggnadskontoret delar uppfattningen om att detta är viktiga frågor och välkomnar en policy för detta.

Farligt gods

I kommunen är Västra Stambanan, väg E20 och riksväg 42 primära transportleder för farligt gods. I översiktsplanen finns Länsstyrelsens handledning "Riskhantering i detaljplaneprocessen" beskriven för byggnation nära farligt godslederna. Räddningstjänsten ser positivt på att kommunen har valt att följa denna modell för riskhantering. Detta innebär att planarbetet bör inledas med en riskbedömning så att de lokala förhållandena identifieras. I kommunen finns det flertalet äldre detaljplaner som tillät byggnation nära större lederna innan dessa blev klassade som farligt godsleder. Detta innebär att hänsyn inte har tagits till de risker som en farligt godsled medför. Räddningstjänsten anser det därför självklart att riskhänsynen ska genomföras inför respektive bygglov om denna hänsyn inte tagits i detaljplanen.

Kommentar:

Frågan om farligt gods beaktas utifrån de möjligheter som de olika processerna, översiktsplan, detaljplan och bygglov ger utrymme för.

I översiktsplanen beskrivs vissa förändringar gällande spårbredden på Västra stambanan med ytterligare två spår. Det är viktigt att det inför denna förändring genomförs en riskanalys som visar på hur riskbilden förändras för befintlig byggnation och om detta kräver skyddsåtgärder.

I översiktsplanen finns det förslag på förändringar i vägnätet gällande framför allt dragningen av riksväg 42. Denna förändring innebär med stor sannolikhet att vägar som idag inte är klassade som farligt godsleder blir det. Det är viktigt att inför denna förändring genomförs en riskanalys som visar på hur riskbilden förändras för befintlig byggnation och om detta kräver skyddsåtgärder.

Kommentar:

Om/när en ökad spårbredd på Västra stambanan och/eller en förändrad dragning av riksväg 42 blir aktuell kommer ett flertal utredningar och undersökningar att behöva göras, däribland riskanalyser. Inför ett sådant arbete ser vi fram emot en fortsatt dialog med Räddningstjänsten.

Förändringar gällande västra stambanan samt E20

Räddningstjänsten har fått kännedom om att det pågår en utredning inom Västra stambanegruppen om att finna alternativa dragningar för västra stambanan på sträckan Göteborg-Alingsås. I dessa diskussioner har det även framkommit att man tittar på alternativa dragningar för E20. Räddningstjänsten saknar denna information i översiktsplanen. Dessa eventuella förändringar kommer få stor påverkan på kommunen som helhet och behöver därför belysas så tidigt som möjligt.

Räddningstjänsten noterar att det finns mark avsatt för en tunnel under Stadsskogen. I dagens läge är det inte säkert att räddningstjänsten besitter rätt förmåga för att hantera en insats i en kommande tunnel. Vi har även åsikter om en eventuell utformning för att kunna göra en effektiv och säker räddningsinsats. Det är därför viktigt att räddningstjänsten tidigt blir en aktiv part i en eventuell projektering. Detsamma gäller en eventuell överdäckning av E20 inom området Lyckan.

Kommentar:

Ovan nämnda projekt/utredningar om alternativa dragningar av västra stambanan och E20 är ej ännu slutgiltigt utredda/beslutade av Trafikverket.

Samhällsbyggnadskontoret delar uppfattningen om att det är viktigt att Räddningstjänsten får möjlighet till åtkomst och att detta kan utredas i kommande skeden.

Alingsås Pensionärsförening PRO

Som huvudpunkter i PRO:s granskning av förslaget ligger de begrepp som är intressepolitiskt centrala för oss: Trygghet, Service, Tillgänglighet, Bostadsförsörjning, Kommunikationer.

Alingsås allmänna förutsättningar

Alingsås stad har ett mycket gynnsamt utgångsläge kommunikationsmässigt.

Vackert belägen med kvarvarande historisk bebyggelse och förhållandevis bra planerad utveckling. Alingsås ligger nära "storstadsområdet" (Göteborgsområdet), men inte så nära att Alingsås fått tecken på förortskaraktär. Det som mest påverkat Alingsås i riktning av förort är underskottet av arbetsplatser i förhållande till antalet arbetande, vilket innebär stor utpendling i synnerhet mot Göteborg. Den stora omfattningen av detta pendlande har sedan lång tid

medvetet påverkats i ökande riktning. Alingsås har mycket länge haft ambitionen att ha mycket högre tillväxt än den naturliga. Denna inriktning har förtydligats sedan 1999 med Visioner där hög folkökning är en central del - en högre befolkningsökning än rikets och som förutsätter att andra kommuner avtappas på sin befolkning.

PRO Alingsås anser att Visionernas främsta punkt; att Alingsås kommun skall växa snabbare än landets andra kommuners genomsnitt, måste ses som osolidarisk och helt styrd av ett marknadstänkande som påverkar inte minst all typ av byggande. Vi anser inte att det finns skäl att överhuvud att ha med den punkten i kommunens mål/Vision.

Alingsås kommer sannolikt att ändå få en hög befolkningsökning utifrån ovan nämnda förutsättningar - med vackert läge, levande stadskärna och utvecklade kommunikationer.

För att bevara Alingsås attraktionskraft är det viktigt att behålla skalan – byggnaders höjd, kvarterens storlek och gaturummens proportioner.

Visionernas tillväxtfilosofi drabbar också kommunens egna bygder
Planförslaget innebär en fortsatt och accelererad utarmning av landsbygden och de mindre orterna. Konsekvenserna av detta är uppenbara – en åldrande befolkning, mindre underlag för service och mindre underlag för allmänna kommunikationer. En sämre och svårare livssituation för de som inte vill flytta till Alingsås ”*där den mesta tillväxten sker*” därför att kommunen medvetet planerar för detta.

Kommentar:

Synpunkterna noteras. Observera att ett arbete med en ny visionsbild pågår, för Vision 2040. Under år 2017 har dialoger genomförts genom workshops där föreningsliv, näringsliv, ungdomar från ungdomsfullmäktige, samhällsaktörer som polis, sjukvård, kommun, politik med flera deltagit. Alla som ville kunde under perioden 20 april - 7 maj 2018 lämna synpunkter och vara delaktiga i visionsarbetet.

Översiktsplanens målbilder

Målbilderna uttrycker positiva begrepp som stödjer en positiv utveckling av hela kommunen, både landsbygd och tätorter. Verkligheten blir dock en annan när man i förslaget till ÖP konkretiserar vad målen ska betyda. Kommentarer nedan är kopplade till respektive målbild

Bostadsförsörjning (målbild 1, 2 och 5)

En hänvisning görs till Bostadsprogrammet (antaget 2011) och delar som berör upplåtelseformer och storlekar.

PRO Alingsås synpunkt

Vi tycker att de av Fullmäktige antagna formuleringarna i Bostadsförsörjningsprogrammet (2011) är bra med undantag av fördelningen av bostadsformerna. Behovet av hyresrätter av olika slag har sedan mycket länge nonchalerats. Byggande av inte minst små hyresrätter,

också billiga hyresrätter och hyresrätter i attraktiva lägen måste kommunen ta ansvar för att förverkliga.

Underskott på hyresrätter gäller inte bara staden.

PRO Alingsås avvisar helt tillväxtmålet i kommunens Visioner vars främsta punkt är en snabbare tillväxt av vår kommun än snittet för andra kommuner i landet Sverige. Här skall byggas för att till 2019 nå 42 000 invånare. Vad som skulle göra att Alingsås blir en bättre kommun att leva i med en snabb tillväxt redovisas inte. Att visa hur en kommun utnyttjar sina resurser och investeringar över lång tid är komplicerat men nödvändigt för att uppnå goda resultat och en god hushållning.

Kommunen har inte utnyttjat sina möjligheter att styra utan har tillåtit byggherrar att bygga bostadsrätter där prissättningen är fri. Det blir ett byggande för köpstarka. Visionsmålet tillåts därigenom att präglade vad som byggs; centralt och i attraktiva lägen gäller inte vad som ovan nämns i målbilderna. Det som byggs blir segregerat och etniskt rent, där blandas inte boendeformerna mer än i undantagsfall. Det står i samrådshandlingarna att ”Kommunen kan genom medveten bostadsplanering påverka sammansättningen av bostadstyper och boende i områdena.” ”Marknaden har fått styra”, som det uttrycks av kommunens utvecklingschef i Kuriren november 2013.

PRO Alingsås anser heller inte att det inte finns något allmänt skäl till en jämn fördelning mellan de olika bostadsformerna, som det uttrycks i det senaste bostadsprogrammet. Det måste vara behoven som avgör och sedan mycket länge är det stort underskott på hyresrätter i allmänhet, små lägenheter, och inte minst billiga bostäder i synnerhet. Dessa typer av bostäder har minskat i andel av beståndet fortlöpande.

PRO Alingsås anser att kommunen skall påverka bostadsplaneringen så att det som står under ”Behovsanalysen”, där olika gruppers behov fastställs på ett bra sätt, också förverkligas genom att beslutsfattarna använder de styrmedel de själva pekar på att kommunen har.

Kommentar:

Synpunkterna noteras. Observera dock att det finns ett bostadsförsörjningsprogram för 2017-2026 godkänd av kommunfullmäktige (31 maj 2017, § 130), som ersätter bostadsprogrammet från 2011.

Kommunikationer (målbild 3)

Gång-, cykel- och kollektivtrafik

PRO ser positivt på den inriktning som beskrivs i remisshandlingarna till ÖP Alingsås kommun om gång-, cykel- och kollektivtrafik.

Men PRO belyser också att kommunen har glest befolkade delar som inte får missgynnas vad kollektivtrafiken beträffar. Förutsättningen för en total ökning av kollektivtrafiken för att minska behovet av bilresor är att även ytterområden ges bra förbindelser med kollektivtrafikens pulsådor.

Cykelstaden Alingsås

Cykelvägar behöver knytas ihop, skyltas och utformas så att skolvägar blir trygga, säkra, väl belysta och vinterväghållna. Cykelvägnätet är viktigt för att främja miljömässigt riktiga transporter.

Säkra korsningar

Gång- och cykeltunnlar bör byggas vid Kristineholm under E20 och vid Hagaplan under väg 180.

Norra länken

Länken är angelägen både med hänsyn till avlastning av staden från tung genomgående trafik och till utvecklingen av nya verksamhetsområden norr om Sävelund-Borgen.

Överväganden om E20

Alternativ dragning av E20 söder om Alingsås har gällt som planeringsförutsättning från 1970-talet till mitten av 1990-talet då KF beslöt att förorda nuvarande läge för E20 som motorväg och där överdäckning av delar också är aktuella att ta ställning till.

Beslut som måste tas med anledning av ombyggnad av E20 är beslut som styr mycket centrala delar av Alingsås och dess absoluta hjärtpunkt ur kommunikationssynpunkt för mycket lång tid. Denna ÖP har som styrhorisont 2030, men ombyggnaden av E20 måste ses i än längre perspektiv.

I Trafikverkets planer finns inte överdäckning med. Det är en kostnad som Trafikverket vill hänskjuta till kommunen att ta. En dragning av E20 söder betyder förbättring av buller och utsläpp – en val som har betydelse för folkhälsan.

PRO Alingsås anser att E20 som motorväg ska förläggas söder om staden, i princip i tidigare planeringsläge.

Kvarteren Humlan, Hammaren, Yxan och Gjutaren ligger centralt i Alingsås och måste på sikt och bli en del av centrala Alingsås. Det ligger i Alingsås hjärtpunkt vad gäller kommunikationer och det måste i hög grad bli styrande för omstruktureringen av detta område. De företagsverksamheter som framgent bör ha plats här måste vara sådan som också gynnas av att ligga i bästa kollektivtrafikläge. Helt motsatt vad som präglar området idag. Detta kompletterat med bostäder och parkeringar, inte minst under jord. Tillgängligheten mellan detta område och centrum norr om järnvägen bör förstärkas med bred yta under järnvägsområdet med rulltrappor och hiss.

- ”Området är synnerligen lämpat för dagligvaruhandel, att efter arbetsdagen kunna handla t ex maten. Ta kundvagnen till bussen, eller annat transportmedel och ställa kundvagnen på returbandet. ”Vi måste så långt möjligt underlätta vardagsbestyren och göra bilen allt mindre nödvändig. Det är ett nödvändigt steg för att minska vardagslivets negativa inverkan på miljön.”

Så lät argument som framfördes redan då ÖP90 diskuterades kring 1990. Tänkvärt också nu.

Kommentar:

Noteras. Gällande området Lyckan så pekas det ut i översiktsplanen ut som utredningsområde. Notera att området Lyckan har utretts i ett separat planprogram som finns tillgängligt via www.alingsas.se. Detaljerade studier kommer behövas framöver i kommande planeringsskeden, för att bli en bedöma lämplig markanvändning.

Liberalerna

Som vi tolkar färgerna på kartorna planeras betydande bostadsområden in mellan järnväg och störande verksamhet i Bälinge, utefter järnvägen vid Sävelund samt i hörnet Norra Länken/Vänersborgsvägen. Detta ställer vi oss frågande till.

Kommentar:

I Bälinge finns endast olika typer av verksamhetsmark utpekade, och ett område med "Fritidsanläggning som kräver särskild hänsyn".

Vi anser dock att Vision 2019 fortfarande är för snävt. Ett avsnitt kring den antagna nya visionen bör finnas med, men med hänvisning till att nästa ÖP på ett mer omfattande sätt får ta sitt avstamp i den nya visionen. "vision 2040".

Kommentar:

Översiktsplanen tar hänsyn till den antagna visionen, som för närvarande är Vision 2019.

Synpunkter som förts fram kring att centrala områden reserveras för offentlig service, som utbildningslokaler och äldreboenden delar vi och vill understryka.

Liksom att Lyckan snarast planeras och där planen tillåter framtida bostadsbyggnationer. KF har tidigare beslutat om att Lyckan skall ha karaktären "Blandstad", med blandning av bostäder och verksamheter.

Kommentar:

Lyckan är utpekad som "utredningsområde" vilket innebär att dess karaktär behöver utredas vidare i kommande skeden.

Det är önskvärt att den digitaliserade ÖP får bättre svarstider. I dagsläget tar det alldeles för lång tid att läsa in "Planerad utbyggnad". Vi anser att reservmark för verksamhetsmark och bostadsbyggande måste återinföras i ÖP:n. En förtätning bör kunna ske i centralorterna.

Kommentar:

Vi jobbar kontinuerligt för att förbättra de digitala funktionerna.

Vi anser dock fortfarande att planen måste bli mer "expansiv och utvecklingsinriktad".

Vår huvudsakliga synpunkt är att en ny Översiktsplan måste trygga utveckling av befintliga verksamheter samt möjliggöra för expansion men även möjliggöra nyetableringar. I stora delar begränsas såväl verksamhets- som bostadsetablering högst markant av den övervägande

andel yta som upptas av etableringsrestriktioner pga jordbruksmark och kulturmiljö. Vi menar att en utveckling bör kunna ske samtidigt som hänsyn tas.

Kommentar:

Synpunkten noteras. Observera dock att översiktsplanen är ett medel för att forma kommunens långsiktiga utveckling på ett hållbart sätt och plan- och bygglagen (2 kap 3 §) anger att planläggning ska ske med hänsyn till bl a natur- och kulturvärden, och miljö- och klimataspekter. Exploatering av jordbruksmark måste utredas enligt miljöbalkens 3 kap. 4§.

Många små ytor och ytor med besvärande nära läge, måste ”städas bort”. Det är angeläget att bostäder och verksamheter kan etableras i centrala lägen, där kollektivtrafik finns.

Kommentar:

Översiktsplanens huvudinriktning är att ny bebyggelse i huvudsak ska koncentreras till centralt belägna och stationsnära områden. Bostäder i goda kollektivtrafiklägen åstadkoms i första hand genom komplettering och omvandling mot tätare utformad bebyggelse, nära tågstation och bussterminal som förtätar staden inifrån och ut.

I centralorter begränsas förtätning och viktig utbyggnad av fortsatta restriktioner” prickade kartunderlag”.

Kommentar:

Detta är en bestämmelse som regleras i en detaljplan och inte i en översiktsplan. Detaljplanens plankarta med bestämmelser är det juridiskt bindande dokument som en kommun antar för att reglera användningen av mark- och vattenområden. Plankartans bestämmelser visar vilka byggrätter kommunen medgivit i sitt antagandebeslut.

Liberalerna har i grunden en uppfattning att högklassig åkermark är värdefull ur bruknings/försörjnings/öppna landskapsaspekter, men vi anser dessutom att mindre högklassig åkermark samt områden i nära anslutning till tätorter också kan tas i anspråk om/när behov finns för utveckling, expansion och bostads/verksamhetstillväxt. Vi upprepar därför vårt krav på fler RFÖ-områden.

Kommentar:

En jordbruksmarkutredning behöver tas fram innan fler områden kan föreslås på jordbruksmark, för att utreda vart den högklassiga respektive mindre bördiga åkermarken finns. Vid exploatering av jordbruksmark måste också en prövning ske enligt miljöbalkens 3 kap. 4§, som anger att brukningsvärd jordbruksmark pga sin nationella betydelse får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen, och att detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. Detta påpekar även Länsstyrelsen i sitt yttrande över översiktsplanen.

Risken är fortfarande uppenbar att attraktiva bygder med stor potential och livskvalité hindras i sin utveckling också i nuvarande planförslag.

Kommentar:

Synpunkterna noteras. Det finns ett behov av att ta fram en fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för orten, där markanvändningen kan ses över och studeras mer i detalj utifrån ortens utvecklingsmöjligheter.

Övrigt

Då Liberalerna motionerat till KF om en ordentlig utredning av E20s placering och Trafikverket aviserat möjligheten att dra ett dubbelspår utanför Alingsås, för att undvika fyrspår genom staden, finns anledning till genomgripande omarbetning av ÖP för staden. Detta bör ske så fort utredningar och beslut är klara, vilket Liberalerna anser skall ske under kommande mandatperiod.

I samband med att KF beslutar om denna översiktsplan bör kommunfullmäktige också besluta om när i mandatperioden en revidering skall ske. Det är oacceptabelt att Alingsås kommun inte reviderat översiktsplanen sedan 1998. Det bör ske under varje mandatperiod.

Lägger man det tidigt i mandatperioden, finns risk att många ledamöter i nämnder är oerfarna. Lägger man det sent i mandatperioden (4:e året) kanske intresse och engagemang fokuseras på andra frågor som skall avslutas under mandatperioden.

Förslag: Besluta under andra halvan av år 3.

Kommentar:

Noteras, även plan- och bygglagen anger att översiktsplanen ska ses över varje mandatperiod.

Business Region Göteborg AB

Översiktsplan för Alingsås

Business Region Göteborgs synpunkter

Syftet med Alingsås översiktsplan (ÖP) är att visa hur kommunen förhåller sig till nationella och regionala mål, planer och program vilka har betydelse för en hållbar utveckling. Genom att redovisa en långsiktig strategi för utveckling av fysisk miljö fungerar översiktsplanen som plattform för kommunens medverkan i regional utvecklings- och transportplanering.

Vision 2019 för Alingsås kommun, godkändes redan 2008 och den handlar särskilt om boende, arbete och lärande.

Alingsås kommun, med sin tydliga profil som kafé- och handelsstad utgör en viktig del av Göteborgsregionen. Med sin väl utbyggda infrastruktur i form av E20 och järnvägen Västra Stambanan är kopplingarna såväl till regionens kärna Göteborg som till andra delar av Västra Götaland starka. Enligt ÖPn har ca 45 procent av de som pendlar ut från Alingsås kommun sin arbetsplats i Göteborgs kommun. Eftersom Alingsås kommun räknar med att växa befolkningsmässigt och ge plats för verksamheter och mer handel, ser BRG positivt på att man planerar för fyrspår genom kommunen för Västra Stambanan, då arbetspendlingen och

besöksresor förväntas öka framöver. Detta medför att resorna kan ske hållbart i form av bland annat tåg. Eftersom även godstransporter förväntas öka framöver, kan även godset transporteras mer hållbart och säkert på en utbyggd järnväg.

Att E20, som är ett riksintresse, går rätt igenom orten Alingsås försvårar för vägtransporter, såväl för gods men också för direkt tjänsterelaterat resande, så som service- och budbilar samt transporter till och från verksamheterna. Att därför försöka hitta lösningar för att göra E20 både trafiksäkrare och effektivare välkomnas av BRG. Även den planerade förlängningen av Krangatan ses som positiv, eftersom den underlättar för transporter till och från verksamhetsområdena.

Göteborgsregionen har stark utveckling med företag som vill flytta till regionen, företag som växer och företag som känner av utträngningseffekter då verksamhetsområden omvandlas till blandad bebyggelse. För att klargöra det framtida behovet av mark för tyngre verksamheter, har BRG låtit göra två utredningar. Den första gjordes av Ramböll 2016/2017 och WSP gjorde den andra 2018. Enligt beräkningar i rapporterna kommer det att behövas ca tre miljoner m² mark för nya etableringar samt ca fem miljoner m² mark för undanträngda verksamheter i Göteborgsregionen fram till 2035, vilket innebär att ca 500 000 m² mark måste kunna erbjudas årligen. BRG ser därför positivt på att Alingsås kommun, med sitt strategiska läge, i ÖPn har en tydlig viljeinriktning i att ”det ska finnas tillgång till planlagd mark för verksamheter i olika orter och planeringsberedskap för eventuella större etableringar”. Vidare ser BRG positivt på att det kan vara nödvändigt med ett långsiktigt strategiskt markförvärv för att kunna tillgodose behovet av verksamhetsmark i framtiden.

I ÖPn står att läsa att de två verksamhetsområdena Lyckan och Kristineholm ska få ändrad beteckning från ”verksamhetsområde” till ”utredningsområde verksamhetsmark”. Med tanke på den brist på detaljplanelagd verksamhetsmark som råder, vill BRG trycka på betydelsen av kommunens viljeinriktning vid planering när det gäller näringsliv och arbetsmarknad som uttrycks i ÖPn, för att på så sätt bidra till Göteborgsregionens fortsatta utveckling.

Kommentar:

Alingsås kommun tackar för Business Region Göteborgs synpunkter och noterar dem.

Yttranden över ortsstudier

Alingsås, Staden

Nolhaga

Reningsverket i Nolhaga ligger helt fel bland annat med tanke på: Omedelbar närhet till Mjörn och Natura-område, placering i det värdefulla park och fritidsområdet Nolhaga/Nolhagaparken, mycket kännbar kloaklukt (frekvent) i närområdet, risker för utsläpp i Säveån och Mjörn och transporter genom Nolhaga Allé. Under ÖP-perioden måste i varje fall en förstudie/utredning starta om alternativa lösningar och finansiering av dessa!

Kommentar:

Yttrandet noteras och skickas vidare till berörd kommunal förvaltning.

Trafik och buller i Nolhaga-området

Vid godkännandet av detaljplan och sedan bygglov för byggnationen Nolhagagatan 3-9 fanns stor tveksamhet om bullersituationen. Speciellt är Nolhagagatan 5 starkt utsatt men även andra lägenheter. Länsstyrelsen skriver i sitt samrådsyttrande (2006-09-28) att ”Det är viktigt att kommunen arbetar för att minska ljudnivåerna i området genom tex minskad hastighet eller (om möjligt) omfördelning av trafik till lämpligare gator”

Situationen är tyvärr helt den omvända. Trafiken genom området (Nolhaga-Sidenvägen) har (utöver allmän volymökning) ökat genom byggnationen av rondellen vid Bolltorps handelsområde. Hastigheten har inte sänkts relativt andra gator. ”Lokalgatan” har blivit en genomfartsled. Anmärkningsvärt är att hastigheten på denna sträcka bl.a. på grund av Nolhagaskolan inte är 30. De fartbulor som byggts i korsningen vid Nolhagagatan dämpar hastigheten men ökar bullret (jämfört med en jämn lägre hastighet) pga bromsning +acceleration samt användandet av gatsten i bulorna.

Bullret idag för viss delar av området överstiger klart gällande bullergränser. Åtgärder på kort och lång sikt krävs.

Kommentar:

Yttrandet noteras och skickas vidare till berörd kommunal förvaltning.

Kommentar i den digitala översiktsplanen

(Markerad plats i kartan – Nolhaga)

Fortsätt värna Nolhaga! Lyft med nya lekplatsen. Hoppas ni fortsätter satsa så det här blir en plats för alla generationer att vilja vistas på.

Kommentar:

Yttrandet noteras och skickas vidare till berörd kommunal förvaltning.

Kommentar i den digitala översiktsplanen

(Markerad plats i kartan – Alströmergymnasiet)

Omlokalisera Alströmergymnasiet till området mellan Svea- och Götarondellen. Ett nytt attraktivt kunskapscentrum nära centrum, affärer, caféer samt kollektivtrafik på ett område som dåligt lämpar sig för bostäder (Varför inte dra E20 under skolan). Frigör yta till förtätning av Alingsås i ett attraktivt läge- promenadavstånd till allt man kan behöva.

Kommentar:

Lyckan är utpekad som ett utvecklingsområde och har studerats närmare genom ett planprogram som finns tillgängligt via www.alingsas.se. I planprogrammet redovisas tre alternativa huvudinriktningar som alla möjliggör för både bostäder olika typer av verksamheter. Framtida mer detaljerade planeringen får dock vidare utreda i detalj vilken användning som är lämplig.

Kommentar i den digitala översiktsplanen

(Markerad plats i kartan – Kristineholm)

Utnyttja våra befintliga industriområden för att undvika ytterligare urbanisering av Alingsås. Ta till vara våra stadsnära naturområden och låt industri fokuseras till redan idag områden med störningar (typ tåg och motorväg).

Kommentar:

Yttrandet stämmer överrens med översiktsplanens inriktning där utbyggnad på ett ska ske på ett sammanhållet sätt. Exempelvis i kapitlet "Tätortsnära grönområden" beskrivs en strävan efter att grönstruktur inte ska bebyggas utan istället bevaras.

Kommentar i den digitala översiktsplanen

(Markerad plats i kartan – Lycksalighetens ö)

Bevara den unika skogen vid Lycksalighetens ö. Gammelskog till nytta och nöje för dagisbarn, boende samt djurliv. Bör skyddas i plan om den inte redan är det.

Kommentar:

Området är utpekad som riksintresse för naturvård. Delar av området är även ett Natura 2000-område, vilket innebär att det ingår i ett nätverk av skyddade områden som finns i hela EU.

Kommentar i den digitala översiktsplanen

(Markerad plats i kartan – Svearondellen)

Anlägg en minisommaräng i rondellen. Bra för den biologiska mångfalden, kräver inte mycket underhåll och är vackert!

Kommentar:

Synpunkten förs vidare till berörd kommunal förvaltning. Notera dock att denna rondell ägs och förvaltas av Trafikverket.

Kommentar i den digitala översiktsplanen

(Markerad plats i kartan – Bolltorp)

Flytta delar av eller alla industrier i Bolltorp till t.ex Kristineholm (idag väldigt dåligt utnyttjat) och frigör central attraktiv mark till förtätning av Alingsås och stoppa urbaniseringen (undvika att bygga i skog eller på åkermark). Detta kan vara ett alternativ till att flytta Alströmergymnasiet.

Kommentar:

Området med industrier i Bolltorp ingår i det som är markerat som tätort i mark- och vattenanvändningskartan och inom ramen för detta är det fullt möjligt att utreda mer exakt hur området ska utnyttjas, exempelvis för bostäder. Detta skulle i så fall behöva föregås av detaljplan och ev planprogram. Notera också att Kristineholm är i översiktsplanen markerat som ett utredningsområde.

Kommentar i den digitala översiktsplanen

(Markerad plats i kartan – Bolltorp)

Jag protesterar mot att FÖP 2008 görs inaktuell. Jag protesterar mot planerad genomfartsled på bolltorp (ginstgatan parallellt med bokbindaregatan/tunnbindaregatan).

Kommentar:

I återremissen från Kommunstyrelsen ingick att Bolltorp skulle pekas ut som ett område för bebyggelse. För att bebyggelse ska kunna ske i området Bolltorp kommer det att krävas detaljplan som eventuellt föregås av ett planprogram, och i arbetet med att ta fram dessa utreds de frågor som ni tar upp gällande geoteknik, kulturmiljö, infrastruktur och naturvärden.

FABS

Bolltorps industriområde

I Fabs yttrande på utställningsförslaget 7 februari -5 april 2017 framförde vi att Bolltorps industriområde, som till stora delar ägs av Fabs, bör markeras ut som utredningsområde i den nya översiktsplanen. Nuvarande placering av ett industriområde går inte i linje med Alingsås utveckling. I det här centrala området lämpar det sig mer för bostäder i olika upplåtelseformer och kommunal service som t.ex. förskolor, skolor och äldreboende/gruppboende.

I Utställningsutlåtande, Antagandehandling 2017-05-15 besvarades synpunkten med följande kommentar: *Området är markerat som tätort i utställningsförslagets mark- och vattenanvändningskarta. Detta är den pågående markanvändningen. Det är alltså inte föreslaget någon förändrad markanvändning för området utan det ska även framgent kvarstå*

som verksamhetsområde. Inom ramen för detta är det fullt möjligt att utreda mer exakt hur området ska utnyttjas utan särskild markering i översiktsplanen.

Det här svaret gör att Fabs anser att översiktsplanens syfte kan ifrågasättas. För att översiktsplanen ska bli vägledande behöver redan aktuella utvecklingsområden som Bolltorps industriområde finnas med i rekommendationskartan som RFB Tätortsbebyggelse, huvudsakligen bostäder men också för kommersiell och kommunal service alternativt markeras som utredningsområde för sådan användning. Det gör att vi på nytt vill lyfta den här frågan i vårt yttrande.

Under rubriken Samhällsservice, så står det på sidan 59 att nya skolor ska främst tillkomma i centrala lägen dit elever, föräldrar och anställda naturligt kan använda gång-, cykel-, eller kollektivtrafik som transportmedel. Samtidigt så står det på sidan 61, under rubriken Framtida utveckling, att det är brist på lämplig plats för t.ex. större förskoleenheter i de centrala delarna av Alingsås. En omvandling av Bolltorps industriområde kan delvis lösa kommunens utmaning att i en växande kommun hitta lämpliga platser i centrala delar av Alingsås för både bostäder och kommunal service.

Med anledning av detta önskar vi att rekommendationen i den nya översiktsplanen är att Bolltorps industriområde markeras ut som RFB Tätortsbebyggelse, huvudsakligen bostäder men också för kommersiell och kommunal service alternativt markeras som utredningsområde. I utställningsförslaget saknas markering helt, vilket vi anser är en brist då både Fabs och andra fastighetsägare ser den outnyttjade potentialen.

Bolltorps industriområde

Ett yttrande har inkommit ifrån Fabs tillsammans med 4 andra privata fastighetsutvecklare.

Bolltorps industriområde berörs inte av någon förändrad markanvändning i utställningsförslaget av ny Översiktsplan, utan föreslås även fortsatt fungera som verksamhetsområde. Med tanke på områdets läge - omgivet av bostadsbebyggelse med närhet till kollektivtrafik, handel, service, skolor och grönområden - anser vi att området skulle lämpa sig betydligt bättre för bostäder, med olika upplåtelseformer och storlekar. Området skulle även passa mycket väl för äldreboende. Befintliga industrirelaterade verksamheter inom området kan med fördel omlokaliseras till mer anpassade verksamhetsområden, exempelvis Borgen, Tokebacka, Sävelund och Kristineholm, där tillgängligheten för tung trafik och andra transporter är betydligt bättre ur logistik- och bullersynpunkt. Vi föreslår att Bolltorps industriområde markeras som "Tätortsbebyggelse, huvudsakligen bostäder" i den nya Översiktsplanen.

Befintliga "Bolltorps handelsområde" bör också ges möjlighet att utvecklas vidare. Fler bostäder skapar även behov av kommunal service. Alingsås är en tillväxtkommun, och därför kommer nya framtida lokaler för handels- och serviceändamål samt kommunal service att efterfrågas. I de delar av Bolltorps industriområde som gränsar mot handelsområdet bör därför planbeteckningen "Tätortsbebyggelse, huvudsakligen bostäder" kompletteras med planbeteckningar som tillåter såväl detaljhandel som kommersiell och kommunal service.

Vidare föreslår vi att livsmedelsbutik på fastigheten Polcirkeln 41 flyttas till Bolltorps handelsområde, som enligt vårt förslag kompletteras med markanvändningsbestämmelser som

tillåter Handel - livsmedel. Detta frigör yta på Polcirkeln 41 med omnejd som då kan utredas för ändrad användning till "Tätortsbebyggelse, huvudsakligen bostäder".

Med god stadsutveckling i fokus ges sammantaget möjlighet att utveckla tät blandstad med stora urbana kvaliteter.

Kommentar:

Dessa områden är inte utpekade i KS återremiss och det finns därför inget uppdrag att se över markanvändningen för dessa områden. Återremissen angav att en tydligare synkning måste finnas mellan de utpekade utvecklingsområdena i Tillväxtprogrammet och översiktsplanen. Området är markerat som tätort i mark- och vattenanvändningskartan och inom ramen för detta finns det möjligheter att vidare utreda mer exakt hur området ska utnyttjas. För att bebyggelse ska kunna ske i området kommer det att krävas detaljplan som eventuellt föregås av ett program, vilket kan tänkas ske utan särskild markering i översiktsplan.

Norra Bolltorp

Men det är mycket angeläget att området i Norra Bolltorp utökas med ytterligare mark för bebyggelse. I Norra Bolltorp finns mycket mark som är perfekt att bebygga. Det har god tillgänglighet till servicefunktioner och passar väl in i cykelstaden Alingsås. Området har en bra orientering med hänsyn till solförhållanden och jordbruksmarken på de föreslagna ytorna har inte hög kvalitet.

Kommentar:

I återremissen från Kommunstyrelsen ingick att Bolltorp skulle pekas ut som ett utvecklingsområde i linje med tillväxtprogrammet. Området norr om Bolltorp som ni beskriver finns inte med och därför pekas det inte heller ut i den här översiktsplanen, för att fullfölja synkroniseringen mellan tillväxtprogram och översiktsplan.

Bolltorp

Det har kommit in 6 stycken yttranden bland annat från Bolltorps samfällighetsförening, samt en protestlista (se nästa yttrande) från boende i området sydväst om Bolltorp som sammanfattningsvis yttrar sig kring följande:

Tomtered anges som Utredningsområde medan Norra Bolltorp/ Karlsberg anges som "Område huvudsakligen bostäder". Detta område var i tidigare förslag också benämnt "Utredningsområde". Vidare gällde i förslaget att FÖP 2008 skulle gälla, men nu är detta ändrat till "Inaktuella fördjupningar".

Vi begär att denna ändring görs utan inte, istället skall tidigare text i det tillbakadragna förslaget till Översiktsplan fortsatt gälla.

Skäl för detta är:

Det är inte tillåtlighetprövat att bygga på jordbruksmarken.

Tillåtlighetsprövningen om att få ta jordbruksmark i anspråk för bebyggelse kommer att /skall göras för Tomtered och Bolltorp/ Karlsberg som ett ärende.

Det saknas utredning om hur kulturvärdena på Bolltorpsområdet skall tas tillvara.

Det saknas utredning om hur marken skall fördelas mellan kommunens behov och privat exploatering.

Trafikföring enligt Trafikplan 2012 genom Bolltorp strider mot bla detaljplaner, värdefulla biotoper, skyddande av kulturhistoriska byggnader inkl närmiljö mm.

Användning och utformning av Tomtered påverkar i mycket hög grad Norra Bolltorp/ Karlsberg, framför allt i hur trafiklösningarna kommer att göras och hur stor trafik och i vilket läge som trafiken ska passera genom Norra Bolltorp/ Karlsberg och vidare genom befintlig bebyggelse.

Allt ovan innebär att Norra Bolltorp/Karlsberg inte kan utformas och detaljplaner inte kan antas förrän Tomtered är färdigutrett och konsekvenserna är kända.

Konsekvensen av att nya förslaget till Översiktsplan inte återgår till tidigare förslag är att vi blir hårt drabbade. Vi kontrollerade när vi köpte den kommunala tomten att vi skulle få naturmarken nära intill oss och att vi inte skulle få störningar av biltrafik- Detaljplanen uppfyllde dessa villkor och inga bullerskyddande åtgärder krävdes för/ på vår fastighet. När FÖP 2008 antogs kunde vi också se på kartan att ingen ytterligare gata tilläts förbi vårt hus. En naturvärdesinventering antogs som pekade ut skogsdungen som biotopiskt värdefull miljö. Ett dokument antogs om kulturhistoriskt värdefulla byggnader och i den ingick kedjehusbebyggelsen mitt emot oss. Det är bara ca 15 m mellan vår och deras tomtgränser.

Vi kunde känna oss helt trygga med att kommunen beaktat och beslutat behålla dessa värden.

Om det nya förslaget till Översiktsplan inkl angivna styrande dokument antas kommer det att medföra att det blir fritt fram för kommunen att svika alla tidigare utfästelser och orsaka oss både social, psykisk och mycket stor ekonomisk skada.

Vi upprepar: Vi begär att Norra Bolltorp/ Karlsberg fortsatt betecknas som utredningsområde och att FÖP 2008 Delen Bolltorp fortsatt ska gälla.

Kommentar:

I återremissen från Kommunstyrelsen ingick att Bolltorp skulle pekas ut som ett område för bebyggelse. För att bebyggelse ska kunna ske i området Bolltorp kommer det att krävas detaljplan som eventuellt föregås av ett planprogram, och i arbetet med att ta fram dessa utreds de frågor som ni tar upp gällande geoteknik, kulturmiljö, infrastruktur och naturvärden.

För kännedom är vägsträckningen norr om Bokbindaregatan/Tunnbindaregatan redan detaljplanelagt som väg i en juridiskt bindande detaljplan.

En digital protestlista har inkommit.

Yttrandet lyfter att FÖP 2008 görs inaktuell i förslaget till ny ÖP och kräver att FÖP 2008 hålls fortsatt aktuell. Yttrandet protesterar mot den planerade genomfartsleden på Bolltorp som löper parallellt med Bokbindaregatan/Tunnbindaregatan.

En namninsamling är startad:

https://www.skrivunder.com/stoppa_ny_oversiktsplan_alingsas

Områden i och kring Bolltorp samt Damm-klas kulle och Karlsberg är upptagna hos Skogsstyrelsen. Se mer i deras tjänst 'Skogens Pärlor' innehållande nyckelbiotoper samt forn- och kulturlämningar.

Kommentar:

I återremissen från Kommunstyrelsen ingick att Bolltorp skulle pekas ut som ett område för bebyggelse. För att bebyggelse ska kunna ske i området Bolltorp kommer det att krävas detaljplan som eventuellt föregås av ett planprogram, och i arbetet med att ta fram dessa utreds de frågor som ni tar upp gällande geoteknik, kulturmiljö, infrastruktur och naturvärden.

För kännedom är vägsträckningen norr om Bokbindaregatan/Tunnbindaregatan redan detaljplanelagt som väg i en juridiskt bindande detaljplan.

Ytterligare ett yttrande ställer sig bakom synpunkterna gällande Bolltorp och dess vägdragning.

1: Vi vill först meddela att vi till fullo delar de åsikter som framförts till er av Bolltorps samfällighetsförening, men vi vill även lämna ytterligare synpunkter enligt nedan.

2: Det är idag en politisk majoritet för att försöka dra E20 utanför staden och utredningar är i startskede. En sådan sträckning förändrar genomgripande behov och utformning av det lokala vägnätet.

Trafikplanen är baserad på en snart 15 år gammal trafikanalys och utgår från att E20 fortsatt skall gå genom staden i nuvarande läge, -men politikerna har nu insett att det är en omöjlighet att bygga om nuvarande E20 till planskildhet.

En dragning av E20 utanför staden innebär att trafikflödet minskar drastiskt inom staden.

Att då i ny ÖP ange Trafikplan 2012 som ett styrande dokument måste vara helt felaktigt eftersom den är baserat på förutsättningar som kommer att vara inaktuella inom ett fåtal år.

Det behöver framgå av ny ÖP att Trafikplanen behöver arbetas om i utformningen av biltrafiknät. En omarbetning ger också betydligt bättre möjligheter att stärka upp målet att öka resandet med kollektivtrafik och cykel och ökad trafiksäkerhet.

FÖP 2008, Staden Alingsås och FÖP Stadskärnan bör anges som ett gällande dokument i ny Öp. Detta eftersom FÖP 2008 har fångat upp de parametrar som är styrande för god stadsbyggnad och även med hänsynstagande till tidigare stads- o detaljplaner. Dvs återgå till tidigare skrivning.

Att ta bort FÖP 2008 som styrande dokument innebär att tidigare erfarenheter och kunskap, förutsättningar och beslut - "sopas under mattan", då varje ny generation i nämnder och förvaltningar inte känner till historien och grunderna.

Kommentar:

Observera att det i översiktsplanen föreslås att en trafikstrategi tas fram, vilken närmare kan studera flera av de nämnda trafikfrågorna.

3: Trafiksituationen i Alingsås beskrivs av kommunalrådet som en katastrof. (Alldeles för starkt ord för några minuter i en bilkö).

Att då förorda att Rv 42 skall dras via Alingsås med ytterligare ökad genomfartstrafik som följd kan inte vara genomtänkt. Omsorgen om 2- 300 pendlare kan inte få förstöra för resten av stadens innevånare. Ge upp denna feltanke - Gå tillbaka till det tidigare föreslaget att inte förorda detta,.

Kommentar:

Av översiktsplanen framgår följande: Högre standard på nuvarande väg 180 mellan Borås och Alingsås är angeläget för kommunen, och att uppgradera vägen till riksväg 42 är ett sätt att höja vägens status.

4: Nuvarande styrande politiker har officiellt framfört åsikten att utveckling av Alingsås tätort är viktigare än att se till andra kommundelars bästa.

De har sagt att dom är medvetna om att detta kommer att begränsa utvecklingsmöjligheterna och på sikt utarma de norra tätorterna, -Sollebrunn, Magra, Stora Mellby och Grävsnäs. Ett exempel är att få tillåtlighet att bebygga åkermarken i Bolltorp /Tomtered mot att man ersätter det med inte tillåta bebyggelse på åkermark i norra kommundelen. Denna ev tillåtlighet blir juridiskt bindande.

Dessa orter är helt omgivna av jordbruksmark.

Samhällsbyggnad ställer helt upp på och anger just detta i ny ÖP, vilket är ett helt oacceptabelt förhållningssätt riktat mot boende i dessa orter.

Förslaget i ÖP i detta avseende måste ändras - kommungränsen går inte söder/öster om Anten- och vi behöver inte få fler skäl för företag att flytta sin verksamhet från dessa orter till annan kommun.

Kommentar:

Utbyggnadsområden i den norra kommundelen har inte förändrats sedan förra utställningsskedet.

I återremissen från Kommunstyrelsen ingick att Bolltorp skulle pekas ut som ett område för bebyggelse. För att bebyggelse ska kunna ske i området Bolltorp kommer det att krävas detaljplan som eventuellt föregås av ett planprogram, och i arbetet med att ta fram dessa utreds de frågor som ni tar upp gällande exploatering av jordbruksmarken. I framtiden föreslås också en jordbruksmarkutredning tas fram, vilket framgår under "kommande dokument att ta fram" för att underlätta bedömningen av ny planering på jordbruksmark.

Bälinge

Det är bra att Bälinge finns med som utbyggnadsområde. Det är mycket angeläget att området utökas med ytterligare mark för utbyggnad av verksamheter. Marken på delar av Bälinge upptaget som utredningsområde. Det är angeläget att få denna del klassad som utbyggnadsområde. Den bör tillhöra centralorten Alingsås, eftersom den naturligt ansluter till marken i sydväst.

I den del som är redovisad som utbyggnad verksamhet är det viktigt att tillräckliga ytor används för verksamheter och inte blir friområden.

Kommentar:

Området är idag utpekad som utredningsområde och består av jordbruksmark. Markanvändningen behöver därför utredas innan det pekas ut som utbyggnadsområde.

En solcellspark föreslås mellan järnvägen och Sävån i Bälinge, sträckning Rolfs Kulle och ner till Norra länken.

Går ev. kombinera med får/köttdjursskötsel för bete av solcellsparken och ge ett lyft till den biologiska mångfalden då betesmark nyttjas igen. Norra länken och nästa etapp av industri i Bälinge är ju på gång så att infran till parken bör ju gå bra.

Strandskyddet är ju det som kan bli utmaning. Återställning av solcellspark till befintlig mark skall vara lätt enligt ett par solcellsleverantörer jag pratat med, så vi inte "bebygger" marken.

Alingsås Energi är väl de som skall drifta parken?!

Kommentar:

Denna typ av anläggningar pekas inte ut i den här översiktsplanen.

Vardsjön

Över vår fastighet har markerats vägar på översiktsplanen.

Fastigheten ingår i "detaljplan Vardsjövägen, södra delen" detaljplanen är utförd efter begäran av Alingsås kommun. är godkänd av alla instanser. Se även "pågående detaljplaner" Alingsås kommuns hemsida.

Planavtal undertecknades 2012-03-23 mellan undertecknad och Alingsås kommun, där kommunen förbinder sig att fastställa detaljplanen.

Enligt plan o bygglagen får inte förändringar ske av detaljplan som pågår.

Med hänvisning till ovanstående ber vi att inritade vägar borttages från översiktsplanen.

Kommentar:

Plan- och bygglagen är tydlig med att hänsyn ska tas till både allmänna och enskilda intressen vid detaljplanering (Plan- och bygglagen 2 kap. 1§), samt att planläggning ska syfta till att mark- och vattenområden används för det ändamål som är mest lämpade med hänsyn till bl a läge och behov. Under framtagande av en detaljplan ingår det att kommunen prövar lämpligheten för vilket ändamål mark- och vattenområden är mest lämpade för. Under processen

där denna prövning sker kan således förändringar ske under tiden, fram till dess att detaljplanen antagits och vunnit laga kraft.

Vägreservaten utpekats i översiktsplanen för att möjliggöra infrastruktursatsningar för befintliga och framtida bebyggelseområden. En mer detaljerad utredning behöver tas fram för att fastslå vägarnas sträckning.

Laggarebacken

Två yttranden har kommit in om den framtida användningen av en fastighet vid Laggarebacken.

Fastigheten ligger i anslutning till Alingsås tätort, och omfattas i sin östligaste del av ett område som SBN 2013-03-26 pekade ut som möjligt för framtida bostadsbebyggelse. Området är brant men slutar vackert mot söder och utsikten över Mjörn.

Vi ser stora möjligheter att skapa en vacker bebyggelse med starka band till platsens topografi och befintliga växtlighet i detta område, men vill också peka på möjligheterna området söder om L 180, utmed dalgången mellan Gransäter och Ryttarebo i omdelbar anslutning till omvandlingsområde Saxebäcken som nu är ute på samråd. Båda områdena har en förtjänstfull närhet till Alingsås stad; stationen nås på femton minuter med cykel och den kuperade terrängen borgar för sunda och framtidssäkrade markförutsättningar.

Vi hoppas på att Alingsås kommun liksom vi ser möjligheterna i en sådan utveckling, och vill gärna se att översiktsplanen bearbetas så att den öppnar för bostäder i dessa delar.

Kommentar:

Översiktsplanens huvudinriktning är att ny bebyggelse i huvudsak ska koncentreras till centralt belägna och stationsnära områden. Bostäder i goda kollektivtrafiklägen åstadkoms i första hand genom komplettering och omvandling mot tätare utformad bebyggelse, nära tågstation och bussterminal som förtätar staden inifrån och ut. En sammanhållen utbyggnad ger också goda förutsättningar för gemensam infrastruktur som fjärrvärme, vatten- och avloppsnät och andra tekniska system. Med bakgrund av detta, som visar kommunens viljeriktning vid planering, är det inte lämpligt att i den här översiktsplanen komplettera med utbyggnad av Laggarebacken. Området Laggarebacken finns inte heller med i tillväxtprogrammet och pekas därför inte heller ut i den här översiktsplanen, för att fullfölja synkroniseringen mellan tillväxtprogram och översiktsplan enligt KS återremiss.

Tuvebo

Ett yttrande har inkommit som gäller markanvändningen på privata fastigheter.

Trots att kommunen själv tidigare konstaterat att varken översiktsplan eller fördjupad översiktsplan ska hantera markanvändning så verkar den reviderade översiktsplanen vara behäftad med just detta fel. Vi ser fortfarande att vara fastigheter helt utan anledning och på fel sätt är markerade med färger enligt Boverkets färgguide för markanvändning.

Därför upprepar vi: Fastigheterna är belägna på mark tänkt att användas för bostadsändamål och det är felaktigt att ändra benämningen gentemot den föregående fördjupade översiktsplanen som togs fram för staden Alingsås 2008 (FÖP).

Kommentar:

En översiktsplan (liksom fördjupad översiktsplan FÖP) hanterar markanvändning, men inte på en detaljerad nivå.

Lövekulle

Ett yttrande har kommit in med en önskan om att översiktsplanen justeras så att en fastighet i Lövekulle (ca 20 000m²) ingår som utredningsområde för bostäder och lättare verksamheter, och att ny ÖP justeras så att fastigheten fortsättningsvis ingår som utredningsområde för bostäder och lättare verksamhet, intill stationsläget.

Kommentar:

Delar av området som redovisas i yttrandet är utpekade i översiktsplanen som framtida tätortsbebyggelse huvudsakligen bostäder och det finns ett gällande program för området. I framtida detaljplanearbete kan mer detaljerade studier av utveckling för området göras. För att starta en planprocess behöver man lämna in en ansökan om planbesked.

Kommentar i den digitala översiktsplanen

(Markerad plats i kartan – Lövekulle)

Bevara den unika miljön i Lövekulle (villor med stora trädgårdar) samt åkermark. Viktigt rekreativområde och en tillgång för alla Alingsåsare – även för dem som inte bor i Lövekulle.

Kommentar:

Enligt översiktsplanen kommer delar av miljön att bevaras som tidigare pekats i planprogrammet för Mjörnstranden. Vid eventuell planläggning kommer området att närmare studeras.

Lövekulle Stationsområde

Det är enligt vår åsikt, ytterst viktigt att knyta ihop Stadsskogen och Centrum med Mjörnstranden, för att Mjörn skall bli en del i staden och göra Stadsskogen än mer attraktiv. Vi anser att det måste göras fler studier om vad som är rätt för stadens expansion och utveckling, långt fram i tiden.

Vi föreslår att området väster och nordväst om järnvägen används för framtida bostadsändamål. Genom en varsam men genomtänkt expansion utifrån en kommande station vid Lövekulle ner mot Mjörnstranden tillvaratar den stora resurs som sjön Mjörn faktiskt är samtidigt som man ger tillräckligt underlag och förutsättningar för den föreslagna stationen.

Kommentar:

Det finns ett gällande planprogram för Mjörnstranden samt Norra Stadsskogen. Delar av Lövekulle, Mjörnstranden och hela stadsskogen pekas ut som områden för framtida tätortsutbyggnad. Översiktsplanen är ett övergripande dokument som kan studeras vidare i närmare detalj, i exempelvis ett uppdaterat/nytt planprogram/detaljplan. Området är dock inte utpekade i KS återremiss och det finns därför inget uppdrag att se över markanvändningen för dessa områden. Återremissen angav att en tydligare synkning måste finnas mellan de utpekade utvecklingsområdena i Tillväxtprogrammet och översiktsplanen.

Södra länken/Södra stadsskogsgatan

Vi in vänder mot ett vägreservat som finns redovisat i det utställda förslaget till Översiktsplan för Alingsås. Det gäller den s.k. Södra Länken i Södra Stadsskogsgatan. I texten på sid. 24 står det att "Möjliga sträckningar av Södra Stadsskogsgatan, från stadsskogen till E20 och Södra Länken, från E20 till Väg 180 har utretts och läggs in som vägreservat i planen". Det vi invänder mot är de två alternativa sträckningarna från Stadsskogen till E20. Sträckningarna som nu föreslås i översiktsplanen är annorlunda jämfört med de sträckningar som tidigare fastställts i den fördjupade översiktsplanen från 2008 och som varit på samråd 2014.

Även om översiktsplanen inte är bindande anser vi att det vägreservat som nu markerats om ett otydligt och stort område rakt över vår fastighet måste ändras. Vi anser inte att frågan är utredd genom den rapport Ramböll utförde på kommunens uppdrag under hösten 2016. I rapporten framgår det tydligt att studien "är avgränsad till att enbart utreda den fysiska genomförbarheten i förhållande till omgivande terräng. Således har ingen bedömning gjorts gällande exempelvis miljökonsekvenser eller kulturmiljö."

I såväl den fördjupade översiktsplanen från 2008 och samrådshandlingen från 2014 som i tillväxtprogrammet 2016-2025 redovisas den aktuella vägsträckningen i ett nordligare läge, närmare Hedvigsberg och centrala staden. Vi ifrågasätter kommunens möjligheter att frånga de tidigare beslutade planerna och programmen på det sätt som gjorts. Vi vill ha svar på varför kommunen inte gav Ramböll i uppdrag att utreda den ursprungligt planerade sträckningen som finns med i den fördjupade översiktsplanen från 2008 och samrådshandlingen från 2014 som i tillväxtprogrammet 2016-2025.

Vi anser att vägreservat och fortsatt utredning och planering ska utgå från det som framgick av den fördjupade översiktsplanen 2008, samrådshandlingen från 2014 och som även tagits upp i tillväxtprogrammet 2016-2025. Vi anser att detta är en mycket mer naturlig sträckning av vägen, som torde vara mycket möjlig att bygga väg på och som dessutom skulle ha en betydligt mindre påverkan för närboende.

Kommentar:

Frågan behöver utredas mer detaljerat och kommunen planerar att upprätta en ny trafikplan som kan titta närmare på placeringen av vägen. Ett brett vägreservat har därför lagts in i översiktsplanen för att inte låsa eventuella framtida vägsträckning.

Liberalerna

Principen inifrån och ut skall gälla för bostadsbyggnation i Alingsås tätort. Det finns ett antal möjligheter inom stadskärnan som varsamt skall utnyttjas, så att fler bostäder centralt belägna, bidrar till stadskärnans liv. Tomma lokaler bör utnyttjas och Alingsås goda läge vid E20 och Västra Stambanan, samt närhet till Landvetter, bör marknadsföras. Verksamhetsområden måste säkerställas. De områden som exploateras eller kompletteras kring den äldre stadskärnan skall utformas så att de ger ett bidrag till stadskärnans attraktionskraft.

Handeln och attraktionskraften skulle gynnas om Kungsgatan blir gågata upp till Järtas park, bilar på tvärgator (med begränsad P-tid) samt med ett förskönat ”familjevänligt” Stora Torg.

Kommentar:

Synpunkterna överensstämmer med en av översiktsplanens målbilder om att ny bebyggelse i huvudsak ska tillkomma inom befintliga orter och att förtätning inom Alingsås stad är eftersträvansvärt med förtätning av staden inifrån och ut. Ett antal verksamhetsområden föreslås, främst i norra delen av staden. Trafikfrågorna förs vidare till tekniska förvaltningen.

Några konkreta förslag

- Innan nya bostadsområden öppnas, skall Stadsskogen i princip byggas klart. Det är viktigt
- att Stadsskogen får en egen centrumbebyggelse med viss service.
- Bygg en lokaltågstation ”Stadsskogen” mellan bron över järnvägen och Alfhem.
- Öppna Rothoffskärr före Östra Ängabo.
- Flytta ut motet i Hedviksberg närmare Vardsjön, så att Södra länken och den södra vägen
- till/från Stadsskogen för en bra anslutning till E 20.
- Lägg in vägreservat för Södra länken så att den kan svälja den trafikmängd som RV 42 genererar.
- Vissa områden utefter södra länken och E20 söderut skall kunna utnyttjas för verksamhet.
- Lyckan- denna mest centrala del i Alingsås skall utvecklas till den blandstad som tidigare kommunicerats genom att bli en naturlig mötesplats för verksamheter, högre utbildning och service inom Göteborgsregionen. Alla möjligheter skall prövas för att utveckla området till en levande förbindelse mellan södra och norra centrum. Barriäreffekterna av järnväg och E20 skall minimeras.
- Fortsatt verksamhetsutveckling vid Sävelund, kopplat till Norra länken och Krangatans
- förlängning till Borgen.
- Låt ett bostadsområde bli ”egna- hems-område”, ett sätt att få ned kostnaden genom egen arbetsinsats.

Kommentar:

Synpunkterna noteras. Observera att det i översiktsplanen föreslås att en trafikstrategi tas fram, vilken närmare kan studera flera av de nämnda

trafikfrågorna. Observera också att verksamhetsområden finns utpekade i närheten av Norra länken och Sävelund samt att Lyckan är utpekad som utredningsområde, för att olika möjligheter till utveckling ska kunna prövas.

Området A+/Lyckan

Ett yttrande har inkommit som handlar om A+/Lyckan. Yttrandet sammanfattas enligt följande:

A+/Lyckan är en utmärkt plats för fler centralt belägna bostäder nära kollektivtrafik och goda stadskvaliteter o förutsättningar för liv och rörelse på gator och torg. Vi föreslår att området får högsta prioritet och att tidigare genomfört programarbete mynnar ut i uppstart av nya detaljplaner, där fastighetsägare, kommunen och trafikverket samverkar för bästa möjliga stadsutveckling.

Kommentar:

Lyckan är utpekad som ett utvecklingsområde och har studerats närmare genom ett planprogram som finns tillgängligt via www.alingsas.se. I planprogrammet redovisas tre alternativa huvudinriktningar som alla möjliggör för både bostäder olika typer av verksamheter. Framtida mer detaljerade planeringen får dock vidare utreda i detalj vilken användning som är lämplig.

Västra Bodarna

Liberalerna

- En tunnel under järnvägen nära rondellen vid avfarten från E20 och väg mot sydväst på västra sidan om järnvägen, anslutande till nuvarande väg genom Västra Bodarne.
- En bred GC väg under järnvägen och Stationsplan vid stationen.
- Verksamhetsområden måste säkerställas.

Kommentar:

Observera att FÖP- Västra Bodarna fortsätter gälla.

Hemsjö/Ingared

Ingareds ängar

I föregående remissyttrande om ny ÖP skrev jag om fortsatt utveckling av hela det område som nu kommit att kallas Ingareds Ängar sydväst om E20 i Ingared. Detaljplan för etapp 1 vann ju tillslut glädjande nog laga kraft efter ca 8 års planarbete. Utbyggnad av allmän platsmark gick bra och är nu klar. Byggnation av nya bostäder har nu påbörjats.

Etapp 2 omfattar markområdet sydväst om E20 och nordväst om Norsesundsvägen. Detaljplanarbetet för det området har ännu inte påbörjats. Planesked finns sedan tidigare och vi önskar påbörja planläggning i relativ närtid. Vi har bekostat byggnation av en vall om ca

20 000m³ massor mot E20 för att förhindra att buller från vägen stör framtida bostäder i etapp 2.

I ny ÖP ser jag inte att detta markområde finns med som möjlig framtida bostadsbebyggelse och utgår från att det helt enkelt måste ha glömts bort. Jag vill därför be er justera ÖP så att tidigare beslutade (och önskade) planer för fortsatt utveckling av bostäder i Ingared tydligt möjliggörs i den nya översiktsplanen.

Kommentar:

Området väster om E20/nordväst om Norsesundsvägen ingår i Riksintresse för kulturmiljövård och pekas därför inte ut i översiktsplanen som ett område för framtida bebyggelse. I detaljplanearbete 2012 föreslogs bebyggelse norr om Norsesundsvägen, men området undantogs sedan från exploatering med hänsyn till riksintresset.

Området sydväst om E20 ingår i ”Detaljplan för Alingsås, Bostäder vid Kärrbogärdevägen 2 m.fl.” som vann laga kraft 3 maj 2017.

Liberalerna

- Ökat samarbete med Lerum rörande Norsesund
- Kärrbogärde - utveckla detaljplan för området.
- Verksamhetsområde måste säkras.

Kommentar:

Ett ökat samarbete med Lerum rörande Norsesund föreslås också genom översiktsplanen, se mellankommunala frågor. Notera att Kärrbogärde har en detaljplan antagen 2017. Området väster om E20/nordväst om Norsesundsvägen ingår i Riksintresse för kulturmiljövård och pekas därför inte ut i översiktsplanen som ett område för framtida bebyggelse.

Det finns även ett behov av att ta fram en fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för orten, där markanvändningen kan ses över och studeras mer i detalj utifrån ortens utvecklingsmöjligheter.

Gräfsnäs

Ett yttrande har inkommit om två fastigheter i Gräfsnäs.

Som fastighetsägare till har vi tagit del av Förslaget till bebyggelse på dessa tomter enligt utställningshandling 2017-01-23 för Gräfsnäs.

Vi tycker att förslaget med komplettering av bebyggelse är bra. Dock tycker vi att detaljplan borde icke behövas för bygglovet, utan att det borde kunna prövas via förhandsbesked.

Kommentar:

Plan- och bygglagen ställer ett grundläggande krav på att den mark som tas i anspråk för bebyggelse, från allmän synpunkt, ska vara lämplig för ändamålet. Lämpligheten kan prövas genom detaljplan, förhandsbesked eller bygglov. Beroende på omfattning på det som ska prövas och omständigheter i det enskilda fallet kan det ställas krav på att lämpligheten prövas i en detaljplanprocess innan byggnadsnämnden kan ge bygglov. Detta kallas detaljplanekravet eller plankravet. Syftet med detaljplankravet är att pröva

markanvändningen genom en samlad bedömning och ge möjlighet till delaktighet för berörda. Kommunen är inte skyldig att göra en detaljplan utan avgör själv om, när och var en detaljplan ska göras. Detta brukar kallas det kommunala planmonopolet.

Liberalerna

- Gör RFV områden nära Svedplan (naturligare plats för industrietablering).
- Ändra RFV söder om RFSK-området i centrala Gräfsnäs, till RFÖ, med möjlighet för såväl verksamhet som bostadsbebyggelse.

Kommentar:

Synpunkterna noteras. Det finns ett behov av att ta fram en fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för orten, där markanvändningen kan ses över och studeras mer i detalj.

Långared

Liberalerna

- Fler LIS- områden vid Långared (från Bryngesgården mot Atthomen). Kvarstår, då vi anser att antalet LIS-områden bör kunna utökas.

Loo:

- Fler Lisområden

Kommentar:

Det föreslagna LIS-området vid Bruks udde i Långared återgår till tidigare status som "fråga om exploatering utreds i detaljplan", efter Länsstyrelsens kommentarer under "inbegripande grunder" där de påpekar svårigheten i hur ett sådant förslag kan vara förenligt med de höga natur- och kulturvärdena inom området. I den LIS-utredning som framöver föreslås tas fram som ett tillägg till översiktsplanen, kan mer djupgående analyser och redovisningar kan göras över lämpliga LIS-områden, både i Långared och i övriga orter.

Sollebrunn

Flera har ställt sig bakom detta yttrande bland annat Bjärkeföretagens förening. Hänvisningar i yttrandet görs till ÖP95. Vi har där förtydligat genom att lägga till (ÖP95) i yttrandet, för att särskilja mellan utställningsförslaget och ÖP95.

Sollebrunn har en framtid – men inte utan en plan

Sollebrunn är intressant att bo i för ganska många människor i olika åldersgrupper. Det framgår av köerna till befintligt bostadsbestånd. Vi menar därför att det både finns ett dokumenterat intresse för att bo i Sollebrunn och ett livaktigt näringsliv. Det som behövs är mer detaljerade planer för tillväxt om kommunens mål i gällande översiktsplan skall kunna

uppnås. Planer som tar hänsyn till den aktuella situationen och som kan uppfylla målet från nuvarande planbeskrivning: ”Framtida utbyggnad skall i stort sett fördelas över de tre kommundelarna så att dessa kan behålla sina befolkningsandelar.” ((ÖP95) planbeskrivning Alingsås kommun sid 12 p. 5)

Målet är att kommundelarna skall växa i takt med varandra, så att kommundelarna kan behålla sina befolkningsandelar. Det har inte alls fungerat för Sollebrunns del under den tid nu gällande översiktsplan varit beslutad. Bostadsbrist och brist på tomtmark gör att Sollebrunn inte har kunnat växa och inte heller nu kan växa. Tvärtom tvingas både yngre och äldre flytta från samhället. Barnfamiljer och pensionärer som vill bo i Sollebrunn tvingas söka sig till grannkommunerna för att överhuvudtaget få bostad eller alternativt boende.

”Nya bebyggelseområden skall i första hand adderas till befintliga tätorter och småorter. I tätorterna skall bostäder, arbetsplatser och service så långt som möjligt samlokaliseras.” planbeskrivning Alingsås kommun sid. 14 (ÖP95)

Utvecklingen har gått rakt emot de av politikerna beslutade målen genom att kommunen rivit en del av sitt bostadsbestånd i Sollebrunn utan att ersätta det med nya bostäder, privat bostadsbyggande försvåras av orimliga extrakostnader för privata byggherrar eftersom det saknas aktuella detaljplaner och - det finns i dagsläget ingen inplanerad industrimark för de industrier som vill bygga eller bygga ut.

Kommunen har dessutom sålt av tomtmark för andra ändamål än byggnad.

Ett skäl till det har säkert varit att tomterna varit avsedda för boende, men legat oattraktivt längs riks-väg 42. Många av de befintliga villorna längs riks-vägen byggdes på 1940- och 1950-talen under förespeglning att riks-väg 42 skulle flyttas utanför samhället. Därav blev intet. Istället ökade trafiken på riks-vägen, vilket gjorde resterande tomtmark längs riks-vägen betydligt mindre attraktiv.

Enligt gällande planbeskrivning skall ”Sollebrunn, Alingsås och Hemsjö- Ingared stärkas som kultur- och servicecentra”. planbeskrivning Alingsås kommun sid. 15 (ÖP95)).

Det är beslutade mål, men vi ifrågasätter om utvecklingen går i den riktningen. Vi ifrågasätter inte den samhällsservice som erbjuds i form av skolor, förskolor, äldreomsorg, eller i form av fritidsaktiviteter - cykelbanor, skateboardramp, badplats m.m. Men människor som skall använda sig av den samhällsservicen måste också ha någonstans att bo.

För att i första hand uppnå de mål kommunen redan beslutat krävs både mer detaljerad planering för samhällets utveckling och kommunala markinköp för att kunna erbjuda tomtmark för boende, industri och handel.

Som vi ser det är den planbeskrivning för Alingsås kommun (ÖP95) som politikerna redan beslutat om mycket bra för Sollebrunns del. Det är genomförandet som släpar efter.

Kommentar:

Genom översiktsplanen talar kommunen om hur man vill att stad och land ska utvecklas och beskriver konsekvenserna av detta, samt vad man behöver ta hänsyn till. Översiktsplanen ger underlag och vägledning inför kommande detaljplaner och bygglovsgivning och är vägledande, men inte bindande.

Det finns färdig detaljplanelagd mark för både bostäder och verksamheter i Sollebrunn idag som ännu inte är bebyggda. I den nya förslaget till översiktsplan som detta utställningsutlåtande tillhör finns även nya områden för bostäder och verksamhetsmark utpekade.

Förslag till ny översiktsplan anger bl a att Sollebrunn ska ges möjlighet att utvecklas som servicecentrum i den norra kommundelen.

Till stärkandet av Sollebrunn som tätort, kultur- och servicecentrum i bygden hör också, som vi ser det, den estetiska utformningen av den fysiska miljön. Ett samhälle behöver också estetik för att fungera. Ett exempel på det är behovet av ett vackert, välkomnande och väl fungerande torg i Sollebrunns centrum. Ett torg där man både kan parkera bilen och få tillgång till affärer, matserveringar, apotek, vårdcentral och kollektivtrafik, men där det också är trivsamt och inbjudande att mötas. I nuläget finns bara en dåligt belyst parkeringsplats som med lite jämna mellanrum kallas torg i brist på annat.

Ett samordnande grepp för att se över den estetiska sidan av Sollebrunns offentliga miljö menar vi behövs. I det innefattar vi sådant som trafikflöden, belysning, en viss samordning av utseendet på fastigheter, fasader och offentliga grönytor.

Kommentar:

I den nya översiktsplanen i delen om Sollebrunn pekas ett område runt centrum ut som möjlighet till omvandling mot fler bostäder. Där beskrivs även att en upprustning av det offentliga rummet i centrum är av betydelse för hela orten, och utformning och innehåll behöver studeras. Det finns även ett behov av att ta fram en fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för orten, där markanvändningen kan ses över och studeras mer i detalj utifrån ortens utvecklingsmöjligheter.

Politikerna har också beslutat att ”Vid utbyggnaden av infrastrukturen skall särskild hänsyn tas till miljö, hälsa och säkerhet.” ((ÖP95) planbeskrivning Alingsås kommun sid.17) Mot den bakgrunden menar vi att en översyn av samhällets samexistens med riksväg 42 och väg 190 har hög prioritet. De ganska stora insatser som hittills gjorts har mer karaktär av experiment och är i stort sett resultatlösa. Det är allvarligt, inte minst för alla de barn som måste korsa riksvägen och väg 190 flera gånger om dagen.

Kommentar:

Väg 42 och väg 190 ägs av Trafikverket. Det förs en dialog mellan Trafikverket och Kommunens gatuavdelning gällande trafiksituationen i Sollebrunn och framtida åtgärder.

Liberalerna

- Bör tillräcklig markberedskap, i form av industrimark, finnas inte bara för eventuell nyetablering utan framför allt för de befintliga företagens expansionsbehov.
- Vill vi öka expansionsmöjligheterna runt tätorten, samt förtäta inne i tätorten-korrigera “prickade begränsningar”
- Se över möjligheterna att bygga i närheten av Atena.
- Försköna Mellbyån genom Sollebrunn (“biosfärområde light”).

Kommentar:

Verksamhetsmark finns utpekad i översiktsplanen, men för att det sedan ska bli en detaljplan behöver en part ansöka om planbesked. Planbesked ger dig svar på om kommunen har för avsikt att påbörja en prövning i ett detaljplaneskede. Planbesked och detaljplan kräver finansiering. Det finns detaljplanelagdmark i norra- och sydöstra Sollebrunn för småindustriändamål.

Prickad mark är en bestämmelse som regleras i en detaljplan och inte i en översiktsplan. Detaljplanens plankarta med bestämmelser är det juridiskt bindande dokument som en kommun antar för att reglera användningen av mark- och vattenområden. Plankartans bestämmelser visar vilka byggrätter kommunen medgivit i sitt antagandebeslut.

Yttrandet om Mellbyån förs vidare till kommunens kommunekolog.

I de allmänna skrivningarna vill vi påpeka att Sollebrunn numera har en boendetillväxt, där det finns ett stort bostadstryck. Bilden som ges är sålunda felaktig.

Dessutom vill vi påpeka att kollektivskrivningarna behöver justeras avseende bussresor helger Alingsås- Stora Mellby till att omfatta “ till kommungränsen”.

Kommentar:

Texten rörande den norra kommundelen justeras gällande befolkningsutvecklingen.

I översiktsplanen pekas nya områden för verksamheter och bostäder ut i Sollebrunn, för kommande bostadstryck.

Magra

Liberalerna

- Bör marken mitt emot cementindustrin kunna nyttjas också med hänsyn tagen till kyrkogården.
- Bör planering för bostäder ske – en husrad söder om Stommens väg. VA och El är redan framdragna och där finns plats för 5 villor.
- Bör tidigare plan följas på en väg vid infarten till Magra från Upplo, (som kan avlasta tung trafik till och från bostäder och verksamheter).

Kommentar:

Det föreslagna området gränsar till kyrkogården vilken omfattas av kulturmiljölagens 4 kap. Därför är det olämpligt med ett verksamhetsområde.

Noteras.

I översiktsplanens mark- och vattenanvändning samt rekommendationer visas utredningsområden för vägreservat vilka kommer kräva djupare utredningar innan de kan fastställas.

Stora Mellby

Liberalerna

- Bör tillräcklig markberedskap, i form av markindustri, finnas inte bara för eventuella nyetablering utan framför allt för de befintliga företagens expansionsbehov.
- Pröva att ta bort restriktionen ”Radbyn” på norra sidan om väg 190 (då ladugårdar redan raserats).

Kommentar:

Det finns ett behov av att ta fram en fördjupning av översiktsplanen (FÖP) för orten. Markanvändningen kan då ses över och studeras mer i detalj inom ett sådant arbete. Notera dock att radbyn ingår i den del av Stora Mellby som utgör Riksintresse för kulturmiljövården, något som Länsstyrelsen beslutar om. Notera också att rekommendationen att ta fram områdesbestämmelser inte utgör en restriktion i sig. De kulturhistoriska värdena i området, och hur kommunen ska förhålla sig till dessa, kan utredas vid framtagande av exempelvis områdesbestämmelser.

Kommunens övriga delar

Närsbo

Synpunkter på översiktsplanen avseende Närsbo området har kommit in.

I utställningsmaterialet kan utläsa att Närsbo (bl.a. s 91) är markerat som tätort vilket inte är korrekt eftersom det är en småort.

I planen kan man utläsa att de skogsmarker som ligger i Närsboområdet är markerade som sammanhängande värdefull natur.

En definition av vad som menas med höga naturvärden saknas. Söker man på höga naturvärden hittar man bl.a. begrepp som gammal orörd natur.

Fastigheten en skogsfastighet där det bedrivits skogsbruk under säkert mer än hundra år. Avverkning och återplantering kommer att fortsätta. På fastigheten finns dessutom avstyckade tomter varav några av dessa ligger vid strand. I anslutning till dessa går en väg ut på halvön. Vägen går genom fastigheten och att markera den som orörd natur verkar därmed konstigt.

Med hänsyn till ovanstående bör fastigheten i Närsbo m.a.o. inte markeras som sammanhängande värdefull natur.

Kommentar:

Teckenförklaringen korrigeras gällande ”tätort”.

Definition av Sammanhängande område med värdefull natur förtydligas.

Stora Färgen

Ett yttrande har kommit in om en markering i översiktsplanen och markeringen "Gemensam VA anlägg. kan komma att krävas".

Där finns ingen möjlighet till att etablera en gemensam VA-anläggning eftersom det ligger alldeles intill sjökanten.

För att förhindra spridning av avföring från avlopp samlas vattnet från toastolen i en stor tank. Skulle jag och mina grannar behöva en gemensam VA anläggning skulle risken för förorening av sjön öka. Avloppsvattnet skulle behövas samlas på en lägsta punkt, det vill säga mellan hus och sjökanten och pumpas upp, runt 40 m i höjdskillnad till området utanför FFH och strandskyddsområdet. Vid översvämningar och häftiga skyfall finns en risk att pumpstation och rör ger efter trycket.

Detta skulle leda till att den lilla badstranden som används av måna barn och vuxna i området blir förorenat med avloppsvatten. Vid normala väderförhållanden eller torra skulle dessutom aerosoler med bakterier och luktämnen spridas från samlingsbrunn och pumpstation. Av denna anledning anser jag att det är bättre att bibehålla befintliga lösningar med slutna tank och tanktömning för de fastigheter nära sjökanten. Tanktömning utförs dessutom av företag som kommunen har upphandlat. De tillhandahåller både lämpligt redskap och kunskap för uppdraget.

Kommentar:

Gemensam VA-anläggning kan komma att krävas innebär att rekommendationen gäller områden där det finns risk för att utökade byggnadsytor och/eller fler bostadshus kan utlösa krav på gemensamma anläggningar för vatten- och avlopp. Kravet kan utlösas om det finns risk för att näraliggande sjö eller vattendrag belastas av höga näringsämnesmängder eller om människors hälsa riskeras genom förorenade vattentäkter.

Det är främst om det skulle tillkomma mer bebyggelse som det kan komma att krävas men det beror på omständigheterna i det specifika området.

Simmenäs och Slinkebo

Slinkebo är ett område i den östra delen av Simmenäshalvön, mellan Simmenäs och Lovik. Områdesbestämmelser upprättades 1989 med syftet att bevara Slinkebo som ett "stadsnära sommarstugeområde". Inom Slinkeboområdet finns nu intresse för utveckling och förnyelse. På enskilt initiativ pågår utbyggnad av en vatten- och avloppsanläggning som kommer att anslutas till det kommunala va-nätet i Simmenäs. Även elnätet kommer att uppgraderas i samma projekt. Datafiber är på gång att dras fram till området.

För befintliga fastigheter innebär de nuvarande områdesbestämmelserna en begränsning av byggnadsytan till 70 kvm inklusive friliggande komplementbyggnader. Från många av fastighetsägarna finns nu intresse att bygga ut, eller komplettera med ytterligare byggnader. Inom Slinkeboområdet bör även finnas utrymme för en viss förtätning med nybyggnation. Den pågående detaljplanen för Saxebäcken kan tjäna som en bra förebild för hur Slinkeboområdet kan utvecklas på ett lämpligt och terränganpassat sätt.

- Vi vill därför att Slinkeboområdet tas med i den nya översiktsplanen med inriktning
- Att nuvarande områdesbestämmelser för Slinkebo upphävs.
- Att Slinkeboområdet detaljplaneläggs.
- Att Simmenäs med Slinkeboområdet tas med i en fördjupad utredning om landsbygdsutveckling i strandnära områden (Lis- områden).

Kommentar:

Området ligger för nära tätorten för att pekas ut som ett LIS-område. Området finns inte heller med i tillväxtprogrammet och pekas därför inte heller ut i den här översiktsplanen, för att fullfölja synkroniseringen mellan tillväxtprogram och översiktsplan enligt KS återremiss. För att områdesbestämmelserna ska upphävas och området detaljplaneläggas behöver ansökan om planbesked sökas.

Simmenäs och Gräskärr

Ett yttrande har kommit in som handlar om att peka ut bostadsbebyggelse i Översiktsplanen i Simmenäs.

Peka ut ett område på Simmenäs och gräskärr, för att i måttlig omfattning utveckla bostadsbebyggelsen i form av småhus på ett till platsen lämpligt och terräng anpassat sätt. Det är viktigt att områdets karaktär av luftighet, variation och oregelbunden tomtstruktur består för ny bostadsbebyggelse. Området kan med lätthet bebyggas med tioalet nya bostäder, med en tomtyta som är i paritet med redan befintlig bebyggelse.

Sammanfattningsvis

I kommunens strategi ingår bl.a. skapande av nya bostäder i en attraktiv miljö, exempelvis strandnära, för att det ska vara möjligt, kan kommunen peka ut s.k. områden i sin ÖP. Området kan ev klassas som ett LIS-område. Området uppfyller flertalet av dessa kriterier, samtidigt som begreppet ”landsbygd” är upp till respektive kommun att definiera och peka ut.

Området är också nyligen påkopplat på kommunalt VA, välutvecklad infrastruktur. Hela Simmenäs halvön ligger under projektering för fiberutbyggnad.

En förtätning skulle påverka området i en mycket positiv bemärkelse med ringa eller ingen påverkan på strandskyddets syften. Ökad population kan också medverka till minskad klimatpåverkan då man använder befintlig infrastruktur, vägar och VA. Ökat underlag för kollektivtrafiken kan skapa en förtätad tidtabell anpassad till resemönster.

Med modern byggteknik kan nybyggnation uppföras med minimal klimatpåverkan, samtidigt som område med stort rekreativvärde tillgängliggörs för ett större antal kommuninvånare.

Kommentar:

Området ligger för nära tätorten för att pekas ut som ett LIS-område. Området är inte heller utpekade i KS återremiss, som angav att en tydligare synkning måste finnas mellan de utpekade utvecklingsområdena i Tillväxtprogrammet och översiktsplanen, och det finns därför inget uppdrag att se över markanvändningen för området. För att bebyggelse ska kunna ske i området kommer det att krävas detaljplan (som eventuellt föregås av ett program), vilket

kan tänkas ske utan särskild markering i översiktsplan. En ansökan om planbesked behöver då göras.

Kommentar i den digitala översiktsplanen

(Markerad plats i kartan – Slinkebo)

Vi uppskattar områdesbestämmelsen för Slinkebo som ”stadsnära sommarstugeområde”, Många sommarstugeägare vill bevara området som just ett sommarstugeområde för rekreation och fritidsmöjlighet utan förtätning och nybyggnation, vilket var den huvudsakliga anledningen till att vi valt att ha vårt fritidsboende i Slinkebo.

Kommentar:

Synpunkten noteras.